

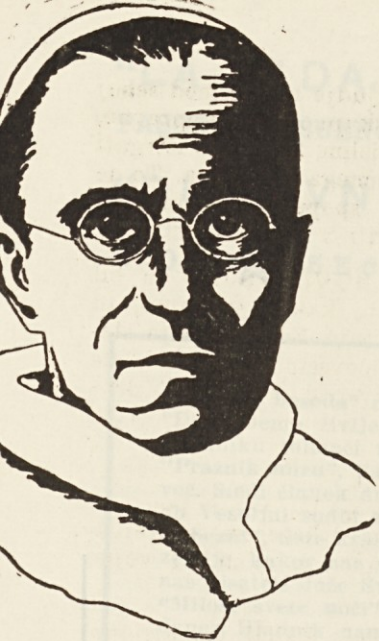
Saj lepše rož'ce nima svet,
kot Jezus je, Marijin cvet.
Pomagaj nam, pomagaj nam,
Marija z Jezusom!

GOSPOD GOVORI:

ČETUDI SEM VSEMOGOČNI BOG, SEM NA ZEMLJI HOTEL VSE
PREJEMATI LE PO MATERI. NJEJ SEM RAZLOŽIL SVOJE TEŽAVE
IN JO PROSIL V VSEH ZADREGAH. • TUDI TI SE V MOLITVI VEDNO
NA NJO OBRAČAJ IN NJENA MATERINSKA ROKA TI BO DALA
VSEGA, ČESAR POTREBUJEŠ. • MOJA MOČ IN DOBROTA STA BREZ
KONCA. PRIPRAVLJEN SEM, DA TI DAM VSE, KAR POTREBUJEŠ,
VENDAR PA BOM TO STORIL ŠELE TAKRAT, KADAR ME BO
POPROSILA MOJA BREZMADEŽNA MATI. • RAZDELJEVALKA
VSE MILOSTI JE. (SCHRIJVERS JOS.)

DUHOVNO ŽIVLJENJE

LETO XVI • LA VIDA ESPIRITUAL • FEBR. 1949

Koncem novembra je papež Pij XII. v svojem letnem bivališču v Castel Gandolfo sprejel med drugimi skupinami tudi skupino Slovencev, namenjenih v Argentino. Dobili so mesto takoj ob prestolu. Ko je prišel papež do njih, jih je vprašal "Ste slovenski begunci?" Zahvalili so se mu za materialno in moralno pomoč in prsilili za blagoslov vsem Slovincem. Sv. Oče je odgovoril: "Da, poseben blagoslov vsem vam, vsem slovenskim beguncem in vsemu slovenskemu narodu. O, slovenski narod je zvest narod. Torej v Argentino odhajate. To je lepo, da odhajate z družinami. Pa ti mladi fantje in dekleta, odhajajo tuči z Vami?" Ko so mu pritrdili, je rekel: "Lepo, zelo lepo, Bog z Vami vsemi. Živeli Slovenci!" — Ko je obšel še druge skupine, je v nagovoru na drugem mestu omenil Slovence. "V posebno veselje nam je, da moremo pozdraviti skupino slovenskih beguncev, ki so morali zapustiti svojo drago domovino in odhajajo zdaj v Argentino, v kateri upajo najti svojo drugo domovino. Daj Bog, da bi našli tam res prijazne in gostoljubne ljudi in da bi jim Argentina postala prijetna druga domovina. Hkrati pa želimo, da bi se razmere v njih domovini kmalu tako uredile, da bi se mogli vrniti vanjo. Zato dajemo njim, vsem slovenskim beguncem po svetu, njihovim dragim doma in vsemu slovenskemu narodu v domovini svoj poseben blagoslov." Ne samo Slovincem, tudi drugim so ob tem prišle solze v oči. Pri vratih je sv. oče pomahal z roke in se poslovil z: "Živeli Slovenci!"

Namestnik Kristusov je spregovoril

Bližamo se deseti obletnici, kar je bil izvoljen za papeža kardinal Evgen Pacelli kot naslednik Pija XI., kateremu je bil drž. tajnik. Kot angel miru je skozi vsa leta skušal lajšati vojne grozote, in prav radi tega bodo imeli narodi najlepše spomine nanj iz najhujših let.

Na letošnji Božič je sveti oče narodom govoril med drugim veliko o miru. Slovenski izseljenci, ki smo mu po njegovih lastnih besedah radi našega trpljenja in izgnanstva prav posebej dragi, bomo najlepše proslavili desetletnico njegovega papeževanja, če vsaj v glavnem obnovimo misli tega njegovega govora, kakor sledi:

"Besede: **POTRDI V VERI SVOJE BRATE**", katere je za slovo govoril Gospod svojemu prvemu namestniku na zemlji — sv. Petru, vedno zvenijo v naših ušesih, odkar nam je bila zaupana v vodstvo ladjica sv. Petra, ko se obračamo na škofo in vernike vsega sveta in izvršujemo svojo učeniško službo. Prav posebno pa to čutimo letos, ko se desetič obračamo na Vas kot vrhovni pastir sv. Cerkve.

Ko smo preteklo leto govorili vesoljnemu svetu, smo mislili, da bo l. 1948, ki je pred nami vstajalo, prineslo več miru Evropi in vesoljnemu svetu. A kdor ima v sebi toliko moralne moči, da upa pogle-

dati resnici v oči, bo moral priznati, danas leto, ki je v svoji zarji nosilo toliko upanja, ob svojem koncu zapušča pred prepadom, polnim nevarnosti, in da stojimo na križišču, s katerega prihaja nova skrb narodom sveta. Prav za to se izdolžnosti do besed "Potrdi v veri svoje brate", obračamo na Vas z božičnim voščilom prerokovih besedi: "Okrepite onemogle roke in utrdite šibeča se kolena! Recite malodušnim: osrčite se in nikar se ne bojte! Glejte, Bog sam pride in Vas reši"! Iz 35, 3-4.

DVOJNA DOLŽNOST. Čimhujši viharji vstajajo za sv. Cerkev, tako da po mnenju ljudi postaja položaj že vznemirljiv, tem bližje je Gospod svoji Cerkvi in vernikom. A prav iz te gotovosti božje pomoči ključno vernikom v spomin dvojno dolžnost, ki jo imajo: 1. Zvesto hraniti dediščino božjih resnic, ki jih je Učenik zapustil in 2. Vestno izpolnjevati zapoved pravičnosti in ljubezni, ki sta edini temelj socialnega reda, vrednega božjega Kralja miru.

SILA ŽIVLJENJA. Krivični bi bili Bogu, če ne bi priznali, da je bilo to leto kljub težavam tudi leto veselja in tolažbe. Leto, v katerem je Cerkev med vsemi narodi dala toliko dokazov moči in življenja. Evharistični kongresi, marijanski shodi

in druge obletnice so pokazali, da ne vojska, ne čas po vojni, ne Cerkvi naspotne sile niso mogle zadušiti virov, iz katerih je črpala Cerkev moč v vseh stoletjih. Novo življenje je zlasti vzvalovilo med mladino, ki hoče nesti evangeljske resnice kot življenjsko vodilo na vsa polja, tudi k njim, ki so se doslej tem vplivom ustavljali.

NEIZREKLJIVO JUNAŠTVO moramo občudovati v onih deželah, kjer priznavati katoliško vero, pomeni biti preganjan. Tisoči in tisoči ne marajo ukloniti kolen Balu, neustrašeni sredi trpljenja. Večina sveta sicer njihovih imen ne pozna, a so neizbrisno napisana v zgodovini sv. Cerkve. Naša dolžnost je, tem zvestim vernikom, neutrudljivim, od Boga blagoslovljenim in izbranim, zapeti slavo. Nimamo besedi, s katerimi bi mogli počastiti nje, ki so najbolj zvesti med zvestimi. Gospod, ki je obljubil, da se bo spomnil vsakega, ki bo njega priznal pred ljudmi, bo njihov plačnik!

TEŽKA NESREČA. Kakor nismo pozabili omeniti junaštva prejšnjih, si štejemo v dolžnost pokazati na nje, katerih napačna misel je vtisnila pečat sedanji dobi. Koliko jih je izgubilo vero, ki jim je bila doslej silna moč in opora! Mnogi, zlasti mladi ljudje, so iztrgani iz rodne grude in pahnjani v duhovno propast, katere velikosti ni mogoče popisati. Mati Cerkev gleda za temi dušami, ki so se izgubile ali se izgublajo, in joka. Upa na vrnitev svojih sinov, išče sredstev, da bi čimpreje doživela to uro, ne meneč se za noben napor, ki ga mora vzeti na se. Priljubljena je žrtvovati za njih rešitev vse, razen resnic, ki so ji izročene v varstvo.

DOLŽNOST KATOLIČANOV danes je, da ne ostanejo brezbržni za važne dolžnosti sedanje ure. Zgled božjega Učenika, ki je bil opora vedno vsemu dobremu, in zgled rimskih papežev, ki so zlasti v zadnjih letih toliko učili o odnosih do bližnjega, nalaga dolžnost vsakemu, da se po svojih močeh žrtvuje za skupni blagor, kakor tudi za mednarodni mir. Ne more ostati brezbržen noben katoličan, ko vidi stisko svojih bratov, ko sliši klice nesrečnih in klice delavnega ljudstva po pravici, ko vstaja nestrpni nacionalizem, ki izključuje sodelovanje in sožitje narodov sveta, katerih vsak ima svoje dolžnosti.

ZVEZA NARODOV naj ustvari družinsko vez med vsemi narodi sveta, kakor učijo katoliški nauk o državi. Vsak kato-

ličan, ki ve, da so ljudje bratje med seboj in da so države v skupnosti enakopravne, se bo pridružil zamislim, ki hočejo iztrgati države iz njih sebičnega mišljenja. To je namreč povzročilo spopad v preteklosti in ga more zakriviti v prihodnosti.

STRAH PRED NOVO VOJNO ni bil nikdar tako močan, kakor je danes, in prav tako skrb za mir. Eni se držijo starega reka, ki ni povsem napačen: "Če hočeš mir, pripravljaj se na vojsko", drugi pa pravijo "Mir za vsako ceno". Obojni postavljajo mir v nevarnost. Eni, ker ustvarjajo nezaupanje, drugi pa ustvarjajo trdna tla napadalcu. Oboji podirajo temelj miru v času, v katerem se preplašeni narodi že samo ob misli na vojno ustrašijo.

BOŽJA ZAPOVED MIRU je najsigurnejša med vsemi. Ščititi hoče dobro človeštva. Nekaj dobrin je tako važnih, da jih je dovoljeno braniti z vojno. Dolžnost take obrambe je tudi na Zvezi narodov, ki ne sme pustiti napadene države osamljene, ker bi to dalo potuho napadalcu. Obdržati mir, nas silijo razvaline pretekle vojne, tih molk, ki veje z grobov in še neizpolnjene nade tolikih ujetnikov, beguncev, toliko zaprtih političnih jetnikov, izmučenih od krivičnega preganjanja. Še bolj nas mora nagniti k miru pogled na Božje Dete v jaslicah. Prisluhnite ob zvokih svetonočnih zvonov besedam sv. Pavla, ki je bil v začetku sam vklenjen v nacionalne predsodke, kako piše: "Jezus Kristus je naš mir. Tako je prišel in mir oznanil Vam, ki ste bili daleč, in mir njim, ki so blizu". Ef 2, 14 - 16. Rotimo Vas, dragi sinovi, delajte za mir skupno tudi z dušami, ki se še ne borijo v naših vrstah.

KATOLIŠKI MLADINI veljajo naše besede še posebej. Nepozabne so bile slavnosti, ki smo jih v septembru gledali v Rimu, ko se je zbrala mladina s celega sveta. Pokazali so voljo za mir. Z vatikanskih stopnic smo blagoslovili temeljni kamen za hišo miru, ki naj se sezida nasproti cerkvi sv. Petra in bo namenjena katoliški mladini sveta. Tebi, mladina, ki boš nosila odgovornost v bodočnosti, kličemo: Ne zadovoljite se z zgradbo hiše miru na Avrelijski cesti! Ona naj bo samo simbol vašega hrepenenja po miru; trudite se pa, zgraditi preko vsega sveta dom miru, v katerem bo zvenela obljuba iz Betlehema in kjer bo izmučeno človeštvo našlo svoj pokoj.

BESEDA O CERKVI

O božjih rečeh se nikoli ne pove preveč. Vse naše govorjenje o njih je kakor jecljanje nebogljenega otroka, še manj. Tako malo moremo o božjem povedati, da je vse eno, če zatrjujemo ali zanikujemo. Reči morem na primer: Bog je moder in Bog ni moder. Dejansko namreč Bog v svoji modrosti neskončno presega vso človeško modrost; zato ni tako moder kakor človek, kot je človek moder, kot so ljudje modri. Ko govorimo o božjem, jemljemo pojme in besede iz sveta, ki nas obdaja; jih skušamo očistiti vsega, kar je v njih zemeljskega, prigradnega, začasnega, nato pa jih nanašamo na božje reči, zavedajoč se vedno, da je to, kar hočemo z njimi izraziti, dosti višje, boljše, popolnejše. Tako govorimo o božjih rečeh, ali bolj točno povedano, tako bi morali govoriti o božjih rečeh. Večkrat se namreč zdi, da na ta proces pozabimo, strasti nam skale jasen pogled. Takrat začnemo misliti in govoriti o božjih rečeh, tako kot bi bile svetne. Na svetnih rečeh pa so nepopolnosti; v njih ni stalnosti, drži se jih tolikokrat mnogo nelepega in neplemenitega.

Med božjimi rečmi je tudi Cerkev. Ustanovil jo je Jezus Kristus, Sin božji. Ustanovil jo zato, da nadaljuje njegovo delo na zemlji; njegovo delo je božje. Izročil ji je svoj božji nauk; naročil ji je, naj upravlja njegove zakramente, s katerimi se deli milost, ki jo je on zaslužil. Ukazal ji je, naj obnavlja njegovo najsvetejšo daritev in vodi človeštvo z njegovo oblastjo in po njegovih poteh k večnemu zveličanju. Vse, kar je na Cerkvi bistvenega, je torej božje. Njen Ustanovitelj je Bog in vse, kar pojem Cerkve sestavlja, je božje. Cerkev je torej božja reč, božja zadeva, božja ustanova.

Spada pa Cerkev med tiste božje reči, pri katerih se največkrat pozabi, da je božja. Cerkev namreč sestavljajo poleg božjih prvin ljudje. Njena oblast je božja, toda izvršujejo jo ljudje; njen nauk je božji, toda uče ga ljudje; njeni zakramenti so božji, toda dele jih in prejemajo jih ljudje. Sestavljena je torej Cerkev iz božjih in človeških prvin. Človeške prvine v Cerkvi, ki so po božji volji sestavine

Cerkve, pa prinesejo s seboj slabosti in grešnosti, ki niso po božji volji. To je tako imenovana človeška stran na Cerkvi, ki je slaba, grešna, svetna. Nekateri vidijo na Cerkvi samo to človeško stran in nimajo smisla za njene božje-človeške prvine. Drugi zopet človeške prvine v Cerkvi istovetijo z opisano človeško stranjo na Cerkvi; tako da vidijo v Cerkvi le abstraktne božje prvine in grešno-slabotno stran. Ne taje, da ni v njej božjih prvin, toda javlja se jim Cerkev le po slabotni grešni strani.

Cerkev je po svoji vsebini tako bogata, da jo je težko pravilno doumeti. Prav rado nas zapelje, da gledamo na njo enostransko, le z enega ali drugega stališča; večkrat celo pod vtisom, ki je oseben, slučajan in ne bi smel biti merodajen za našo sodbo o Cerkvi kot taki. Naletiš na neprijaznega župnika, pa se ti zameglí pojem, ki si ga do sedaj imel o Cerkvi. Poslušaj kedaj kakega pridigarja, ki so ga same besede brez vsebine, pa začneš misliti, da je cerkven nauk takšen. Vidiš kdaj kakega duhovnika, ki po tvojem mnenju nesveto ravna s svetimi rečmi, pa se ti vkrade misel, da je cerkvena liturgija hokus pokus, neresna coprnija.

Četudi pustimo ob strani taka enostranska stališča in osebne vtise, še vedno ostane, da je Cerkev težko doumeti popolnoma pravilno. Še celo strokovna teološka znanost je le bolj po redko gledala v prejšnjih časih na Cerkev tako, da bi upoštevala hkratu vse potrebne vidike. Zato se ni čuditi, da so tisti, ki se niso pečali z bogoslovjem, imeli zelo površne pojme o Cerkvi.

Cerkev je pravoverna družba kristjanov i. t. d., kakor smo se učili v katekizmu. Družba je pojem iz svetnega življenja. Okrog sebe vidimo družbe in sami živimo v družbi. Država je družba, organizacije so družbe. Pojma družbe se drži mnogo svetnega, preveč posvetnega, grešnega, nepopolnega. V družbah vidimo prevrate, egoizem, ambicioznost; v njej se uveljavile s trdimi komolci; mnogo nemoralnega je v družbi. Če sedaj berem, da je tudi Cerkev družba, se nehote vkrade v nje

pojmovanje tudi to zemeljsko spremstvo družbe.

Ali torej Cerkev ni družba? Ne, Cerkev je družba. Ali pa je Cerkev taka družba, kot so druge? Ne, Cerkev ni taka družba; marveč je družba v boljšem, bolj čistem pomenu. Zato v njej nima mesta ali ga vsaj ne sme imeti vse tisto, kar je v človeški družbi nizkega in grešnega, čeprav je tudi Cerkev družba.

Velika večina ima Cerkev za družbo, kot so druge družbe. Tudi mnogi katoličani sodijo tako o njej. Imajo jo za versko družbo z idealnimi cilji, a nič več. Mnogi jo občudujejo, govore o njej s pchvalo, toda vedno jim je Cerkev zgolj zemeljska družba. Tem ljudem manjka vere v božjo ustanovitev Cerkve kot družbe. Prezro, da je Cerkev, četudi je družba ljudi, božja ustanova. Po svojem ustanovitelju, po namenu, sredstvih in nalogah je božja.

Kdor pa prezre na Cerkvi to, da je Cerkev božja, je prezr njeno bistvo. Zato je jasno, da Cerkev razumeti ne more. Pa naj sodi o Cerkvi kot sami človeški družbi še tako pohvalno, je vendar daleč stran od tega, da bi mogel Cerkev razumeti. Pri takem zgolj zemeljskem umevanju Cerkve se začne velikokrat tragika v verskem življenju katoličanov. Na Cerkvi opazujejo tisto, kar smo imenovali njeno človeško stran. Ta jih po pravici odbija. Zakaj slabost je slabost, pa četudi je v Cerkvi, greh je greh, pa četudi ga stori še tako visok cerkven dostojanstvenik. Toda, ker ne vidijo v Cerkvi ničesar drugega kot to človeško stran, ker prezro njeno bistvo, njene božje-človeške prvine, zdvomijo nad Cerkvijo, se ji odtuje in ji postanejo celo sovražni. Čimbolj so bili prej zaverovani v Cerkev, tem večja je zdaj njihova odvratnost, ki jo čutijo do nje. Če analiziramo njihovo duševno razpoloženje do Cerkve, se pokaže, da so bili do bistva Cerkve vedno tuji. Nikdar niso Cerkve prav pojmovali, četudi so se šteli za njene člane. Zgolj človeško umevanje Cerkve je tudi vzrok, da premnoži nekatoičani ne najdejo poti v katoliško Cerkev.

Kristusovo vprašanje o njem samem: Kaj se Vam zdi o meni, kdo, menite, da sem, velja tudi o Cerkvi. Kakor ob Kristusu se tudi ob njej, ki je v zgodovini naprej živeči Kristus, razhajajo ljudje. Nekateri verujejo v božje prvine Cerkve, drugi vidijo v njej le človeško ustanovo, čeprav morda plemenito in zaslužno. To različno gledanje se razhaja ob bistvu.

Cerkev je družba, smo rekli, od Kristusa samega ustanovljena družba z božjimi prvinami. Ker je Cerkev družba, ima svoje člane, svoje vodstvo, svojo organizacijo, svoj pravni red, in tako dalje. Vse to ima po volji svojega božjega Ustanovitelja. Ti družbeni elementi v Cerkvi z organizacijo in pravom vred, ali kakor še drugače to imenujemo: njena zunanja stran, je torej po Kristusovi volji. Kristus je hotel, da bodi Cerkev taka, in jo je tako ustanovil. Iz svetopisemskih knjig, kjer se nam popisuje Kristusova zamisel in ustanovitev Cerkve, je to razvidno.

Zato nimajo prav tisti, ki imajo to stran "zgolj za zunanjo" in to "zgolj" tako naglašajo, kot da zunanja stran ne spada k bistvu Cerkve. Ti ljudje skušajo na napačen način Cerkev odtrgati od njenih človeških prvin. Res je, da ni vsa vsebina Cerkve izražena že z njeno "zunanjo stranjo", po drugi strani pa je prav tako res, da spada tudi zunanja stran k nje bistvu.

Cerkev je od Kristusa ustanovljena družba z božjimi in človeškimi prvinami. K njenemu bistvu spadajo obojne, prevladujejo pa seveda prve. Zato se mora tisti, ki hoče Cerkev prav doumeti, pečati zlasti z njimi.

Teh božjih prvin seveda v svetu ni. Zato na nje ne moremo sklepati, opazujoč svetne družbe. O teh prvinah nam govori le božje razodetje. Samo to nam razodeva, kakšen je božji nauk, ki ga mora Cerkev učiti. Samo iz njega izvemo za čudovito realnost, ki popolnoma presega naravni red, v katerem kot ljudje živimo, in se imenuje milost ter jo dobivamo po zakramentih, ki jih upravlja Cerkev. Razodetje pa nam končno tudi govori o notranji, bitni zvezi med Kristusom in njegovo Cerkvijo. Pove nam, da Kristus Cerkve ni samo zamislil in ustanovil, da ne živi v njej le po svojih zapovedih in zgledu, marveč, da je zveza med njim in Cerkvijo tako tesna in realna, kot je med glavo in ostalimi udi v telesu. To dejstvo imenujemo **skrivnostno telo Kristusovo**. Cerkev je skrivnostno telo Kristusovo. S tem označimo Cerkev najgloblje po njenem notranjem bistvu.

Po zunanji strani je Cerkev pravno organizirana družba za nadnaravne namene; taka je po božji volji. Po notranji strani pa je skrivnostno Kristusovo telo. Ker pa so njeni člani ljudje s svojimi človeškimi slabostmi, je na njej tudi človeška stran.

Dr. Alojzij Odar

Ti in tvoj otrok ...

Jaz in moj otrok. . . ! Kaj bo z mojim otrokom? Kolikokrat na dan si tu v novi deželi vsak slovenski oče, vsaka slovenska mati vsa zaskrbljena zastavi to vprašanje, vprašanje tako usodno važno za starše in še bolj važno za njih sinove in hčere.

Kaj bo z mojim otrokom? Je pač nad vse upravičeno to vprašanje tu v novi zemlji, kjer so družine po svojem dnevnem življenju in delu često razbite, bolj kot so bile kdaj koli poprej. Saj se člani večine družin že v zgodnjih jutranjih urah porazgube v najrazličnejše smeri na najrazličnejša dela. Često mora tudi mlad človek skoraj še kot otrok že na delo v tovarno ali Bog ve kam daleč proč od staršev, da jim pomaga služiti vsakdanji kruh. Nepoznane so staršem razmere, v katerih živi dan na dan njihov otrok zaradi svojega dela, često tudi mlad človek sam niti ne sluti stotero nevarnosti, ki v tovarni, na cesti, v delavnici, v vlaku, časopisih, ob oddihu preže nanj, da mu zrahljajo in končno stro njegovo нравno in versko življenje.

Otrok in starši se često snidejo le še utrujeni od dela pri mizi opoldne ali pa morda le še zvečer izérpani od dela, ko vsak misli le na počitek ali na samotni kratek oddih. Tako pogosto ni več časa niti volje niti prilike za prepotrben živ stik med otroci in starši in niti prilike za kratek zaupen razgovor staršev z otrokom, za razgovor, ki bi bil često tako nujno potreben in rešujoč, ker bi mogel pokazati staršem, kaj njihov otrok doživlja, kaj ga muči, v kakšnih nevarnostih je in kako bi mu bilo treba po-

magati. Tako se nevede in nehote otroci odtujujejo staršem in starši otrokom v razmerah in v letih, ko bi bila za mladega človeka zau na vdanost in popolna odkritosrčnost do staršev najbolj potrebna in morda edino rešilna. Pač opravičeno, stokrat opravičeno je moreče vprašanje naših očetov in mater, kaj bo tu z mojim otrokom?

Zato je prav in potrebno, da prinaša "Duhovno življenje" tudi sestavke o vzgoji, sestavke, ki naj bi bili staršem v oporo pri njih nad vse lepi in zlasti zaradi dejanskih razmer tako težki dolžnosti: pomagati otroku, da si izoblikuje čim lepši značaj, pomagati otroku do prave življenjske modrosti in do one notranje moči, ki ga bo usposabljala, da bo znal tudi v nevarnosti in viharjih življenja ostati zvest sebi, to je zvest svoji vesti in Bogu.

To doseči, se pravi — vzgojiti otroka! Kako vzvišena je dolžnost in naloga vzgoje: usposobiti otroka, da si v zemskem življenju izoblikuje božjo pedobo in zasluži blaženo večnost. Vzvišena je pa vzgojna dolžnost in naloga ne le zaradi cilja, ampak tudi zaradi otroka samega, ki ga vzgajamo. Morda smo pri vzgoji otrok prav to imeli premalo živo pred očmi, smo se morda prav tega zavedali premalo. Prav zato smo bili pri svoji vzgojni skrbi in prizadevanju često premalo vestni, premalo vztrajni in potrpežljivi ob raznih težavah vzgoje, pa tudi premalo spoštljivi do otroka samega, ki naj bi ga vzgajali. Zato je morda prav, da v uvodnem sestavku poudarimo zlasti nekaj misli o dostojanstvu otroka.

Kaj je otrok, tudi tvoj otrok? Tudi tvoj otrok je že v prvih najnežnejših dneh življenja — človek, to je — krona vsega božjega stvarstva. Saj je klican od Boga, da postane vladar nad naravo. Sv. Duh naureč v sv. pismu razodeva, da je Bog ustvaril zemljo, jo okrasil z zelenjem in cvetjem, napolnil zrak s pticami, vodo z ribami in zemljo z živalmi; ustvaril je močocene goré in ljubke gričke, rodovitna polja v dolinah in zvezdno nebo v višavah. In šele ko je ustvaril ves ta kras vidnega sveta, je ustvaril in vanj postavil človeka, da to lepoto uživa in vlada naravi (I Mojz 1, 26-28). Tvoja dolžnost pa je, da oblikuješ to krono stvarstva in jo usposobiš za vladarja narave.

Božje razodetje govori tudi o kraljestvu duhov, o angelih-mogočnih duhovih, ki jih je Bog ustvaril, da slavijo neskončno svetega Boga in mu služijo, a jih je tudi določil, da v nevarnostih življenja varujejo človeka, zlasti otroka. V božjih očeh je torej človek, je otrok, — tudi tvoj otrok — vreden skrbi samih angelov. Kako velik pred Bogom je torej tvoj otrok, tudi tvoj otrok. In starši so pri svoji vzgojni nalogi od Boga samega klicani, da pri vzgoji svojega otroka sodelujejo s samimi angeli in ga skupno z njimi varujejo slabega in ga navaajo k dobremu.

Sveto pismo nam razodeva še več. Govori nam, da je človek — torej tudi tvoj otrok — podoba božja, odsev božjega bistva, za večnost ustvarjen! Bog ga hoče imeti pri sebi! Tudi tvojega otroka! Tudi zanj je Kristus trpel in umrl! Tudi zanj je postavil Cerkev z vsemi viri nadnaravnega življenja. Kako velik je torej otrok, tudi tvoj otrok v božjih očeh.

Kako velik je otrok pred Bogom, je pokazal tudi Kristus s svojim ravnanjem. Le beri sveto pismo! Ko se n. pr. ves utrujen po apostolskem delu zvečer vrača k počitku, ošteje apostole, ker so branili materam priti k njemu s svojimi otroki, — rekoč: Pustite otroče in ne branite jim k meni priti... (Mt 19, 14). Delo za otroke, vzgoja otrok mu je pomenila veliko več kakor lastni oddih. Mnogi bogoslovni pisatelji imenujejo Kristusa največjega ljubitelja otrok.

Zato smemo trditi, da je vse razodetje kakor ena sama visoka pesem tudi o dostojanstvu otroka, tudi tvojega otroka, zato tudi visoka pesem o dostojanstvu vzgojnega dela, tudi o dostojanstvu tvojega vzgojnega dela nad tvojim otrokom.

Zato boste, dragi starši, prav gotovo naši vedno dovolj časa, da boste te, zaradi pomanjkanja prostora sicer kratke sestavke o vzgoji ne le prebrali, ampak da jih boste brali ponovno, o njih premišljevali, jih primerjali s svojim dosedanjim ravnanjem z otroki ter skušali najti tisti način stika z otrokom, ki ga želi in zahteva od vas Bog sam, dobro vaših otrok, pa tudi sreča vas samih.

Ob koncu prvega sestavka si morča resno zastaviš vprašanje, kakšno je bilo doslej tvoje razmerje do tvojega otroka? Si se vedno zavedal vzvišene dolžnosti vzgojnega dela? Si se zavedal otrokovega dostojanstva! Si bil temu primerno skrben in spoštljiv pri vzgoji svojih otrok?

Dr. Hanželič

Zadnji ples

FANTOVSKI

Vriskajoč, vriskajoč svoje stopinje
risal sem, risal sem v sončno življenje;
z vrčem sem, z vrčem sem stregel kipenje
mladih dni, mladih dni — zdaj so črepinje!

Vabijo, vabijo me dlani sinje!
Bogu sem, Bogu sem dal hrepenenje.
V celici, v celici je posvečenje!
Trebala ni, trebala ni kože ne skrinje!

Jaz sem ples, jaz sem ples, vi ste gledalci.
Moj obroč, moj obroč k Bogu pot išče...
Vsi smo tu, vsi smo tu bridki igralci!

Bog je zdaj, Bog je zdaj moje središče!
Dosti je, dosti je — z Bogom, plesalci,
z Bogom, svet, z Bogom, svet, ples ta plesišče!

DEKLIŠKI

Rajala, rajala v mladem sem cvetu,
čakala, čakala sladke snubitve.
Rekla sem, rekla sem: Z uro možitve
žena bom, žena bom možu in kmetu!

Zdaj slovo, zdaj slovo dajem van, svetu.
Svet ima, svet ima vrče preplitve!
Bližam se, bližam se hiši mojitve,
skrivam se, skrivam se sebi, dekletu!

Kmalu bom, kmalu bom Bogu nevesta.
Sveti zid, sveti zid molka me mami...
Zame ni, zame ni v svetu več mesta!

Zadnjič zdaj, zadnjič zdaj plešem pred vami!
H koncu gre, h koncu gre zame ta cesta.
Plešite, plešite srečno vi sami! —

Bogdan Budnik.

“VZGOJA JE NAJTEŽJE VPRAŠANJE IN
NAJVEČJA NALOGA, KI MORE BITI NA-
LOŽENA LJUDEM.” (KANT.)

“MLADINA JE CVET ČLOVEŠTVA, JE
UPANJE PRIHODNOSTI. VZGAJATI MLA-
DINO SE PRAVI PRENAVLAJATI SVET”
(LEO XIII.).

MLADEMU RODU

Si že kdaj opazoval kakšno samotno drevo, ki je raslo na vzpetinah, na gorah slovenske zemlje? V urah, ko je vladal mir v naravi, ti tako drevo morda ni pomenilo nič več kakor le slaboten okras naše zemlje. A če si ga opazoval v urah viharja, ti je postalo vse več, simbol moči, kljubovalnosti in zmagovitosti nad silami narave, ki so ga hotele zlomiti in vreči ob tla.

Drevo v viharju vrh gore! Videl si, kako se je vihar neusmiljeno igral z njegovimi vejami, kako jih je šibil na levo in na desno, jih metal navzgor in zopet pritiskal k tlom. Celó sicer tako ponosna krona drevesa, njegov vrh, se ti je v navalu viharja zazdel tako zelo nebogljen, kakor da izgublja svojo slednjo moč in odpornost. Že se ti je vsiljevala misel, zdaj, zdaj ga bo zlomil vihar in vrgel ob tla. Morda se je v boju z viharjem zravnal za hip, a novi naval ga je uklonil še bolj, kakor da ne trpi in ne prenese odpora. In ta boj z viharjem, ta boj z divjo silo narave je morda trajal ure in ure! Ure in ure je trajal boj na življenje in smrt.

In končno — vihar je prenehal, kakor da je on, ki je vznemirjal obsèžno naravo, omagal v boju z majhnim drevesom. In drevo kakor da se zaveda svoje moči in poraza viharja, kakor da hoče slaviti svojo zmago nad njim, se ti zazdi, da je košato še bolj, da še dalje kot prej razteza svoje veje in dviga še višje svoj ponosni vrh proti nebu. Okrog drevesa in pod njim leži po viharju le nekaj odlomljenih suhih vej. In kakor da se hoče še nebo veseliti odporne, zmagovite moči drevesa v viharju, obseva skozi oblake drevo sončni žarek, ki daje drevesu še nov povdarek moči in lepote.

Se ti je ob takem opazovanju drevesa vrh gore že kedaj porodila misel, da je njemu tako zelo podobno tvoje življenje?

Tudi v tvojem življenju je veliko ur notranjega miru, sreče in zadovoljstva, pa še več ur, ko se vsa tvoja narava, ko se tvoj duh in tvoje srce bori na življenje in smrt z

viharji trpljenja, s strastmi, s sovražnimi silami zunanjega sveta. O, kolikokrat te sile v tebi in izven tebe povzročijo viharje, morda strahotne viharje duše in srca, viharje, ki hočejo zlomiti veje tvolega življenja, zlomiti morda tvojo dobroto, tvojo resnicoljubnost, tvojo čistost, tvojo nesebičnost in pravičnost; hočejo morda zlomiti in vreči ob tla krono tvojega življenja: tvojo zvestobo Bogu in tvoji vesti!

Koliko duš omaga v tem boju! So žalostna podoba drevesa, ki leži, premagano po viharju v blatu na tleh.

Ti želiš biti podoben zmagovitemu hrastu vrh gore, drevesu, ki so mu navali viharjev odlomili le suhljad, odlomili le to, kar ne spada več k zdravju drevesa. Navali težav, strasti in zanke sveta naj bi v tvojem življenju odlomili le to, kar je slabega v tebi, da bi tem bolj zaživelo in zadihalo to, kar je vredno življenja.

Nekaj pretresljivo velikega pred ljudmi in pred Bogom je po viharjih narave in sveta nepremagan fant, nepremagano dekle. Je izraz in simbol najvišjega plemstva, izraz in simbol najvišje moči v našem življenju.

Kako doseči to plemstvo, to moč? S pomočjo krepke volje! S pomočjo krepke volje, ki ne pozna umika v bojih in ne poraza v napadih. A kako priti do te moči duše, do te moči našega srca? O tem ti hočejo govoriti sestavki pod gornjim naslovom. Beri jih skrbno, vračaj se k njim, osvoji si njih misli, uravnaj po njih svoje vsakdanje življenje. Pa boš v svoji prihodnosti kakor nezlomljiv hrast vrh gore. Vesel boš življenja, vesel te bo narod, veselo te bo nebo.

Dr. Hanzelič

“BREZ VELIKODUŠNOSTI NE BO NIKDAR STORJENO NIČ VELIKEGA”.

“PRAVA MOŽATOST POMENI: KREPKO VOLJO, KI JO VODI NEŽNO ČUTEČA VEST.” (HUXLEY.)

POVOJNI SOCIALNI PROBLEMI

1. Zaton meščanske dobe

I. — V obeh velikih svetovnih vojnah je šla v zaton doba, ki smo jo navajeni nazivati **meščanska doba**, ki se je formalno porodila pred 150 leti iz velike francoske revolucije, v idejnih zametkih pa že davno preje: v času renesanse in kasnejše protestantske reformacije, posebno kalvinizma.

Obe veliki vojni, ki sta prinesli obubožanje najširšim ljudskim plastem in prebivalstvo mnogokje izenačili v bedi, pa so dejansko le pospešili razkroj buržuazije, ki je tudi sicer propadala v svojem notranjem razkroju. Rak, ki je razjedal meščansko družbo, je imel svoje korenine:

1. V liberalnem gospodarstvu s svojo brezobzirno medsebojno tekmo, divjo borbo za politično nadoblast v državah in v svetu, z neprestanimi gospodarskimi krizami v domačem in mednarodnem gospodarstvu.

2. V političnih bojih, ki jih je rodil pretiran nacionalizem. Še pred desetletji so nacionalizem celo v njegovih skrajnostih smatrali kot glasnika svobode in napredka, a se je v svojem nacionalnem egoizmu izkazal kot ločilni in razdiralni činitelj v mednarodni politiki.

3. V svoji zgolj formalni demokraciji, ki nudi državljanom le formalno enakost, ne pa tudi dejanske državljanske enakosti, ki mora temeljiti na čim večjem gospodarskem izenačenju ljudskih plasti. Pokazalo se je, da formalna demokracija ni bila v stanju odstraniti razrednih prepadov, ki zijaajo v sodobni družbi.

4. V svojem materializmu, ki se konkretno izraža v trdi sebičnosti posedujočih slojev in brezbrčnosti za npravne vrednote.

5. V razkroju družbe v človeško maso.

II. — Proti tem zablodelim pojavom liberalno kapitalistične družbe ni katoliška Cerkev nikdar opustila odklonilnega stališča. Tudi pred okrožnico "Rerum novarum" 1891 bi komaj mogli najti kak katoliški glas, ki bi se zavzemal za liberalno obliko podjetništva, pač pa jih je bilo mnogo, ki so mu odločno nasprotovali. Ne trdimo, da so za katoličane bili ravno gospodarski oziri mero-dajni, da so nasprotovali meščanskemu liberalizmu. Kajti gospodarska sposobnost liberalnega kapitalizma je bila tolikšna, — če le pomislimo, da je znal petkrat več prebivalstva oskrbeti s snovnimi dobrinami kakor katera-

koli druga dotedanja gospodarska oblika, — da se ga niti socialisti v tem pogledu niso upali napadati. Kar je Cerkev iz vsega početka žigosala, so bile krivice, ki jih je liberalno gospodarjenje prineslo.

Cerkev n. pr. ni mogla gledati brez ugovora, da se je cena, oziroma plača za delo kakor za vsako drugo blago določala po zakonih povpraševanja in ponudbe na delovnem trgu, ne oziraje se na to, ali je delavčeva plača po tem postopku bila tolikšna, da je njemu in njegovi družini omogočila človeka vredno življenje. Že zgodaj so katoliški sociologi naglašali, da se delovna sila ne sme vrednotiti zgolj kot gospodarska, temveč tudi osebna vrednota, kot izraz človeške osebnosti, s katero se ne sme kupčevati le po tržnih zakonih, ampak jo je treba motriti po zakonih krščanske etike.

Cerkev obsoja dohodke brez dela. Liberalno gospodarstvo pa je s svojim monopolnim nastavljanjem cen po eni strani grešilo proti razdelilni pravičnosti s krivičnimi cenami, po drugi strani pa si je kupičilo čezmerne dobičke, ki mu za njegov doprinos k gospodarski proizvodnji niso šli.

Svobodna gospodarska iniciativa in svobodna gospodarska tekma: dve osnovni liberalnega gospodarstva, katerima so liberalni ekonomisti kot nekakšni magični sili pripisovali možnosti neomejenega napredka in blagostanja, sta se pod vplivom pretiranega individualizma (ki na eni strani zanika človekovo socialno naravo, po drugi strani pa zatrjuje, da je človek po naravi ves dober in da po naravnem nagonu le tako hoče svoje dobro, da obenem hoče dobro vseh) sprevrgli v svobodno tekmo čistega in golega egoizma. Egoizem res žene ljudi na delo, a le na delo za svojo korist, ne pa na delo za skupno blaginjo. Ni resnično, da bi svobodna gospodarska tekma ustvarjala socialno harmonijo v družbi.

Izvirni greh — katerega pa liberalizem taji — je razbrzdal človeško hlepenje po stvarnih dobrinah. Gospodarska tekma je zato sebična tekma vsakega za svojo korist, za svoj dobiček, za svoje obogatitje, ne pa za blaginjo skupnosti. V tej sebični tekmi skuša eden drugega izpodriniti, oslabiliti, gospodarsko uničiti. Čim bolj brezvesten je kdo, tem bolj sebično, brezobzirno in brezsrčno išče svojo korist, četudi na škodo drugim.

Takšna tekma tudi zgolj gospodarsko ne more roditi socialno koristnih sadov. Zakon svobodne tekme bi le v tem primeru mogel ustvariti neko socialno ravnovesje v gospodarstvu, ko bi tekmeči bili približno enako močni. Toda pri ostrih razrednih nasprotjih, ki so se pojavili v moderni družbi, se je svobodna tekma sprevrgla v uničevalen boj, v katerem gospodarsko šibki podjetnik že v naprej nima nobenega upanja, da bi mogel uspeti in tekmo vzdržati. Ogromni gospodarski koncerni, trusti, karteli dokazujejo, kam v svobodnih razmerah konkurenčni boj vodi.

Toda ne le v teh posamičnih vprašanih zavrača Cerkev liberalno gospodarstvo, ki ga navadno označujemo z besedo kapitalizem. Njegov pohlep po denarju, po bogastvu, po dobičku, njegovo materialistično mišljenje in hlepenje po nebrzdanim uživanju ter prepričanje, da je materialna blaginja že vsa blaginja: to je tisto, kar kapitalistični svet postavlja v popolno nasprotje s krščansko etiko ali s krščanskim svetovnim naziranjem. Cerkev odklanja trditev, da je gospodarski proces zaključen vzročnostni proces, na katerem se prav tako ne morejo upotrebiti etična načela o pravici in krivici kakor ne na ostalih naravnih pojavih. Cerkev zavrača sebičnost, ki je temelj gospodarskega liberalizma, kar je v očitnem nasprotju z zapovedjo ljubezni in usmiljenja do bližnjega.

Cerkvi tudi ni bilo težko pokazati na **grenke sačove**, ki jih je gospodarski liberalizem rodil. Res, da so nekateri bolj in bolj gospodarsko bogateli, a so zato drugi padali v uboštvo. Družba se je začela deliti v razred bogatinov in v razred proletarcev. A vse je prevzel mamonizem, hlepenje po denarju in uživanju. Bogatine, ki jim je denar postal bog, in uboge, ki so po zgledu bogatašev pričeli verovati, da je bogastvo vir vse človekove sreče, ki zato zavidaajo bogate in jih mrze, kolnejo pa svojo usodo in se obračajo s sovraštvom celo proti Bogu.

Okrožnice papeža Gregorija XVI. in Pija IX. nam nadalje pričajo, da je Cerkev zavzela odklonilno stališče tudi **proti liberalni demokraciji** in to v času, ko je le-ta bila največja moda v svetu. Liberalna načela o obliki države niso v skladu z načeli naravnega prava, uče papeži. Pravo ni, kar sklene večina, ampak kar ukazuje božje pravo, "ki je zapisano v srce slehernega človeka." Svoboda ne pomenja razbrzdanosti, temveč podreitev naravnemu redu. Državna oblast ne poteka iz neke hipotetične "državne pogodbe", ampak ima svoj izvor v Bogu. Družabnega reda ni mogoče zgraditi brez počela avtoritete. Enakost med ljudmi ne pomenja istih pravic, pač

pa porazdelitev pravic in dolžnosti, ustrezajoč socialni funkciji posameznika. — V teh točkah papeške okrožnice zavračajo liberalno demokracijo.

III. — Vsekakor pa **kapitalizem naše dobe ni več isti**, kakor je bil v 19. stoletju. Proti onemu se je katoliška socialna reforma borila, kakor smo rekli, največ iz etičnih razlogov, o modernem kapitalizmu se more reči, da je tudi **tehnično odpovedal**. Njegova največja pogrška je brezposelnost delovnih mas, ki postaja trajen socialni pojav. Gospodarstvo je postalo tako komplicirano, da zasebna pobuda ne more več mobilizirati vseh proizvajalnih sil. Istočasno, ko je potreba po osnovnih dobrinah, počivajo stroji in delovne roke. V letu 1931, ko je gospodarska kriza v Evropi bila na višku, smo brali v časopisju sledeči paradoks: **Otrok iz delavske družine vpraša mater: "Zakaj ne kurimo?" — "Ker ni premoga". — "Zakaj ni premoga?" — "Ker je oče brez dela". — "Zakaj je oče brez dela?" — "Ker je preveč premoga."** Torej siromaščina sredi obilja. Gospodarsko kolesje očitno ne funkcionira več pravilno. Seveda ni bil to in ni osamljen pojav v kapitalističnem gospodarstvu.

Več desetletij je bil eden glavnih argumentov, s katerimi se je zagovarjal kapitalizem, to, da omogoča svoboden tehničen napredek. Vsaj pod gotovim vidikom tudi to danes več ne velja. Svobodna pobuda in konkurenca pri novodobnem gospodarskem načinu preje ovirata ko pospešujeta proizvajalno tehniko. Standardizacijo proizvodov in specializacijo morejo izvesti le karteli, ki obvladajo velika tržišča. Množična proizvodnja, ki na tem gradi, ne pospešuje svobodnega podjetništva. V naših dneh je proizvajalni proces tako kompliciran, da zahteva preračunavanje in načrte na dolge roke in za obširna tržišča, kar posamična podjetja, ki morejo računati le s posamičnimi obrati in na kratke roke, navadno ne zmorejo. Isto opazujemo v zunanji mednarodni trgovini, ki bolj in bolj prehaja v roke trgovinskih monopolov ali pa držav samih. Zasebni izvoznik se mora toliko boriti z vsemogočimi valutnimi in klirinškimi odredbami ter izvoznimi in uvoznimi taksami, da njegovo blago ni več konkurenčno na mednarodnem tržišču.

IV. — Tako liberalno kapitalistično gospodarstvo, ki ga v njegovi prvi dobi nekateri označujejo z konkurenčnim kapitalizmom, v našem veku bolj in bolj prehaja v **monopolni kapitalizem** s svojimi karteli in trusti. Tako ga smiselno označuje tudi okrožnica Pija XI. "Quadragesimo anno".

Poleg privatnih monopolov pa se vedno

bolj dviga in vstaja moč **moderne gospodar-
ske države**, ki že sega na kulturna, socialna
in gospodarska področja, ki se prav gotovo
več ne zadovoljuje, da bi igrala le vlogo po-
licaja ali vojaka v zunanji obrambi, ampak
je postala odločilni razsodnik v socialnih in
gospodarskih bojih, vse bolj monopolni pod-
jetnik v vseh mogočih gospodarskih panogah,
prvi delojemalec, graditelj industrije, usmer-
jevalec gospodarske delavnosti, vsemogočni
gospodar, ki drži hlebec in nož v svojih ro-
kah. Etastična stremjenja se javljajo po
vseh državah brez ozira na politično vodstvo
in gospodarsko strukturo; vidimo jih v kon-
servativnih kakor v socialističnih državah, v
industrijskih nič manj kot v agrarnih. Iste
tendence prevladujejo kajpada tudi v med-
narodnem gospodarstvu, kjer vsaka država
skuša voditi svojo lastno "državno gospodar-
sko politiko", v kateri ekonomski vidiki več-
krat igrajo celo manjšo vlogo kakor "držav-
na ideologija" in "državna politika".

Cerkev zavzema tudi nasproti najnovejšim
oblikam kapitalizma odklonilno stališče, —
dokaz je okrožnica "Quadragesimo anno", —
podobno, kakor se je uprla zgodnjemu kapi-
talizmu 16. veka in onemu 19. stoletja, ki

znači njegov najvišji razmah. Na tem urad-
nem zadržanju Cerkve nič ne spremeni oko-
liščina, da so katoličani v praktičnem življe-
nju dejansko delali kompromise z različni ka-
pitalističnimi gospodarskimi oblikami, po-
dobno, kakor tudi Cerkev sklepa konkordate
z različni režimi in oblikami vladavine, ne da
bi jih s tem odobrila, ampak da najde za svoje
vernike primeren način sožitja sredi mene-
časov in vladavin.

Toda ravno okoliščina, da kapitalizem kot
gospodarska oblika meščanske družbe, ki ga
moremo najbolje označiti kot prehodni štadij
med dobo primitivne proizvodjalne tehnike z
le človeško in živalsko energijo in dobo širo-
kega gospodarstva nad naravnimi silami s po-
močjo fizikalne energije — gre k svojemu
koncu, ta okoliščina, pravimo, sili mislečega
človeka in posebno katoličane k razmišljanju
o novi socialni problematiki, ki iz tega dej-
stva nastaja. Odpira se vprašanje novih dru-
žabnih in gospodarskih oblik, vprašanje mo-
derne države, vprašanje demokracije, lastni-
ne in dela, nezasluzenega dobička itd.

Vsaj nekolikšni osvetlitvi teh novodobnih
socialnih vprašanj je namenjena pričujoča
razprava, ki se bo nadaljevala.

Dr. IVAN AHČIN

Stoletnica dveh velikih protivnikov

Leto 1948 je bilo leto stoletnic. V njem so
evropski narodi praznovali stoletnico svoje
"pomladi". Tudi Slovenci smo v tem letu praz-
novali stoletnico svojega narodnega programa.
V isto leto pa pade tudi stoletnica dveh,
o katerih lahko ob stoletnici rečemo, da sta
"spremenila obličje zemlje".

Mrzlo pomladansko jutro 1848 je bilo, ko
sta Marx in Engels podpisala listino, ki je
pomenila napoved vojne, ki še danes ni kon-
čana — podpisala sta glasoviti "Komunistični
manifest".

Par mesecev kasneje, še vedno v letu 1848,
pa je s prižnice stolnice v Magdeburgu in z
delavskih shodov v rudarskih revirjih Offen-
bacha zadonela beseda "delavskega škofa"
Viljema Kettelerja. Na njegovo besedo so se
vzdignili tisoči delavcev v boj za pravico in
pravilno vrednotenje dela. Tudi njih gibanje
danes po sto letih še ni končano!

Tako vsebina "Komunističnega manifesta",
kakor tudi programske zahteve škofa Kette-
lerja niso bile namenjene samo sodobnikom,
temveč bolj kot njim — bodočim rodovom.
Marx in Ketteler sta se sama prav dobro za-
vedala, da je življenje enega rodu mnogo pre-

kratko, da bi tekom njega mogla biti oživo-
tvorjena dalekosežna družabna preosnova, ki
je bila vsebovana v programih obeh gromov-
nikov 19. stoletja. Zato je, naravno, ne njima,
ampak bodočim rodovom prepuščena tudi
sočba o pravilnosti ali nepravilnosti njihovih
nastopov.

"Mi drugega kakor verige ne moremo
zgubiti", je dejal Marx v omenjenem mani-
festu. Najprej je umetno ustvaril ideologijo
o dveh nujno si nasprotujočih razredih, nauk,
ki je v navzkrižju z naravnim redom in ki
po vsej logiki mora nujno voditi v kaos.
Zatem pa je svoje učence pozval k vstaji:
"Naj se vladajoči tresejo pred idejo komu-
nistične revolucije!", so bile nadaljne besede
njegovega manifesta. Prevrati, nasilstva,
umori, ropi, požigi, tiranstvo, ječe in kar je
temu sličnega, so bili tekom 100 let edini
uspeh Marxovega evangelija. Zamenjava pri-
vatno-kapitalističnega družabnega reda s še
hujšim, bolj osredotočenim in zato okrut-
nejšim in brezsrčnejšim državnim kapita-
lizmom pa je zanesljiva znanilka njegovega
dokončnega propada.

Ketteler pa je oznanjal Resnico in zahteval pravico. Z vso odločnostjo je zahteval: višina plač naj odgovarja vrednosti storjenega dela, zmanjša naj se delovni urnik, izpolnjuje naj se nedeljski počitek, prepove naj se delo otrok, žena pa naj se osvobodi krute gospodarske tekme. Njegova daljnja stremjenja so šla k vzorom sožitja med delom in kapitalom, k poživitvi naravne skupnosti, ki veže pripadnike istih poklicev in stanov. Cvetoče

krščanske delavske organizacije, z ljubeznijo izvršeno drobno delo tisočev za to, da se Pravica postavi na prestol sveta, mnogi bolj človeški socialni zakoni širom sveta in celotne po njegovi zamisli urejene države so že danes sad njegovega programa. Zdrava mladina, prepojena z globokim smislom za pravico, pa je najzanesljivejša oznanjevalka zmage te velike ideje.

Kobal

Ob tridesetletnici osvoboditve Slovenske Krajine 1919-1949

Oris osebnosti nje voditelja
pok. Jožefa Klekla in
odlomek iz njegovih
spominov

Duhovnik po Srcu Jezusovem

Mislil bi kdo, da so svetniške osebnosti stvar preteklih stoletij, in da sodobna doba ni več zmožna roditi iz sebe ljudi, katerih življenjepise občudujemo, a si zraven pri tem mislimo: "To je bilo možno v tisti davni dobi, sedaj tega ni več."

Življenje Jožefa Klekla, kakor življenje toliko drugih mož in žena dokazuje, da iz katoliške cerkve v vseh dobah in vseh okoliščinah rastejo osebnosti, ki vsak po svoje sledijo kot zvesti učenci v Kristusu ter se trudijo, da bi izpolnili njegovo zapoved: "Bodite popolni, kakor je popoln vaš nebeški Oče."

Rodil se je Jožef Klekl iz ponižne kmečke družine na Ravenskem v Slovenski Krajini, in iz nje črpal svojo prvo življenjsko modrost in ljubezen do vsega božjega. Srečni otroci,

ki se rodijo v takih družinah! Kot dijak in seminarist se je vzgajal v času katoliških shodov in velikih okrožnic papeža Leona XIII. Lahko zatrdimo, da je v svojem srcu, v svojih besedah in v svojih dejanjih zvesto in skoraj trmasto ohranil vse to, česar se je navzel od Leona XIII.: v duhovnem življenju pobožnosti do Srca Jezusovega, v odnosu do bližnjega ljubezni do ubogih in zatiranih, v javnem življenju neutrudnega dela za pravico in resnico ter za duševni in telesni blagor zaupanega mu ljudstva, in v borbi za pravice božjega kraljestva apostolske gorečnosti in neustrašenosti. Sledil je skoraj po črki Leonovemu programu, celo njegovo značilno izrazoslovje si je privzel in ga ohranil do konca.

Ni bil nadarjen; po človeško rečeno, je bil v mnogih stvareh kar naiven, a po božje iz-

raženo, je bil ubog v duhu. Vsi smo to vedeli, in kdo drug bi bil zaradi tega predmet posmeha, a njega smo kljub temu in morda prav zaradi tega priznavali za našega vodnika in očeta. "Oča Klekl" so mu rekli duhovniki, "oča Klekl", ga je nazivalo ljudstvo.

Odkod torej Kleklu, neukemu, skromnemu in v človeškem oziru tako neznatnemu Kleklu taka osebnostna moč, odkod tak vpliv nad ljudstvom? Odgovor je samo eden: bil je duhovnik po Srcu Jezusovem. S tem kratkim odgovorom je pojasnjena vsa njegova življenjska pot, vsi njegovi uspehi, njegova nesebična ljubezen do ljudstva, njegova apostolska gorečnost za zveličanje duš, njegov oster čut za resnico in pravico. Svoj svetovni nazor si je ustvaril skozi svetlo luč žarkov, ki sevajo iz Božjega Srca, svojo moč in modrost je črpal iz ponižnih zamaknjenj, klečeč pred Njegovo podobo. In božja Modrost, ki je zakrita velikim tega sveta, se mu je v obilici razodela.

Njegova življenjska pot je preprosta, a zaradi svoje preprostosti čudovita. Svojo srednješolsko in bogoslovno izobrazbo je naredil na Madžarskem, pod katero je takrat politično spadala Slovenska krajina, a kot pravi sin slovenske matere se svoji narodnosti nikoli ni izneveril, kot so to storili drugi prekmurski intelektualci. Kot duhovnik je takoj poprijel za delo med domačim ljudstvom v smislu navodil Leona XIII. Poleg svoje redne dušnopastirske delavnosti se je lotil tiska in je s svojim "Koledarjem Srca Jezusovega", s svojimi "Novinami" in z "Marijinim listom" prvi slovenski časnikar v Slovenski krajini. Naletel je pri tem na hude ovire od strani madžarskih oblasti, a ni nikoli klonil. Boril se je v svojem tisku istočasno proti liberalnim idejam, prodirajočim iz Budimpešte med prekmurske Slovence, in proti raznarodovalnemu vplivu madžarske vlade. Da bi se lažje posvetil tej nalogi, se je dal zelo zgodaj upokojiti, in kot upokojeni župnik je naredil iz Črensovcov, kjer se je naselil, versko, narodno in kulturno središče Slovenske krajine. Stanoval je v preprosti kmečki hiši tik cerkve in od tukaj vodil svoje ljudstvo. Tja so prihajali mali in veliki po nasvet in tolažbo; gospoda skozi vrtna vrata, preprosto ljudstvo pa kar "prek po ogradi".

Med svetovno vojno in tik po njej je Kleklovo delovanje doživelo svoj višek. V tej dobi je med ljudstvom Slovenske krajine dozorela volja, otresti se madžarske nadvlade in se združiti z ostalimi Slovenci v lastno državo. Jožef Klekl je načeloval temu gibanju, ki mu je že prej s svojim delovanjem postavil trdna tla. Ob koncu vojne pa je

kunizem preplaval vso Madžarsko in grozil zadušiti stremljenje prekmurskih Slovencev. Klekl se je pred divjanjem revolucije moral zateči na štajersko (njegova slika je iz tistih dni!), a samo zato, da se je vrnil kmalu nato in doživel osvoboditev Slovenske krajine.

V dobi po osvoboditvi je vodil svoje ljudstvo preko svojega prenovljenega tiska in kot narodni poslanec v beograjskem parlamentu. Z l. 1929. je njegovo politično delovanje prenehalo, ni pa prenehalo njegovo delo za ljudstvo Slovenske krajine: ostal mu je vodnik in oče vse do svoje smrti l. 1948, ko ga je že telesno obnemogel zapustil sredi največjega trpljenja, da mu iz blaženega onostranstva pomaga na učinkovitejši način.

Če smo prekmurski Slovenci ostali zvesti svoji narodnosti in svojim katoliškim izročilom, je brez dvoma velika zasluga pokojnega Klekla. Slovenske krajine brez Klekla si ni mogoče misliti. Nalogo, ki si jo je bil zastavil še kot mlad duhovnik, je Klekl do konca izpeljal. Božja Previdnosti nam ga je poslala v času, ko smo ga ravno potrebovali, in ga poklicala v boljše življenje, ko se je zaključila doba, v kateri se je rodil in razvil, morda tudi zato, da postavi na preizkušnjo mlajše moči in jim da možnost, da nadaljujejo in izpopolnijo od Klekla začeto delo.

Pokojni gospod Klekl spada med tiste može, ki zapuščajo za sabo svetel spomin. Ob splošni poplavi materializma in izneverjanja načelom v povojnem javnem življenju je on ostal vedno to kar je bil: duhovnik po Srcu Jezusovem. Nikoli ni zapustil načel, ki se jih je navzel od Leona XIII. Sredi povojne idejne zmešnjave je on, "neuki Klekl", hodil vedno po poti zlate resnice, medtem ko so se dali premamljati od zmote učeni možje. Njegovo javno delovanje ni poznalo dvoumnosti ali hinavske zvijačnosti, bil je evangeljsko preprost in ubog po duhu, in nikoli ni klonil pred bogatinom, da bi mu bil za ščit pri zatiranju in izkoriščanju reveža. Sam revež, čeprav bi lahko pravično obogatel, je živel med reveži in za reveže, in končno zapustil ta svet bolj ubog kakor pa se je rodil, a bogato otovorjen z dobrimi deli.

Naj bodo te skromne vrstice, napisane od njegovega nevrednega učenca, skromen spomin in zahvala za vse delo, ki ga je storil v dobrobit Slovenske krajine, in to toliko bolj, ker se mu doma ljudstvo ob njegovi smrti ni moglo zadostno oddolžiti. Vsi sinovi Slovenske krajine, raztreseni po širnem, a svobodnem svetu, pa mu kličejo, spominjajoč se ga: "Slava in Bog te poplačaj, naš oča Klekl!"

Franc Glavač.

"Kleklove hiše ne bantūjte, on dela za siromaški narod!"

Bojna je divjala. Od doma je vse šlo na bojišče: boža podoba, človek, podoba večnoga miru, da se kole med sebov. Za sebov je té potegno živež z vūst doma gladajočih, sam pa še vekši glad trpo. Greh je kraliūvao te na sveti, kralūje še zdaj. Rekviracija je prišla na konje. Pravična bi mogla biti. I v čerensovskoj notarošiji je bila jako krivična. Vzela je jedinoga konja Kreslini Martini iz Srednje Bistrice, ki je pred kratkim vmro kak 90-letni stavec. Meo je jedinoga sina v boji, žena pa je bila betežasta. Jočič se mi je poožila, kakša krivica se njoj godi; vzeli so njoj z jedinim sinom jedino delavno marše, mnogi drūgi, ka majo sinove doma in majo tuže konjov, niednoga ne so zgūbili. Prošnja tužne matere me gene in se v njenoga moža imeni pritožim na oblast proti krivici. Pritožbo sam se tudi proti krivičnoj rekviraciji drūgih reči. Notariuš, pokojni Grašanovic Anton, po rodi beli Hrvat, po mišlenji veliki Madjar, prek koga kak sploh prek notariušov je vodila politična oblast vso svojo ne samo upravo, nego i veliko-madjarsko narodno politiko, je dobo nalogo od višje oblasti, da me toži. Tožo me je, "da sam ga ogrizavao pred oblastjov". Tožba njegova je bila zavrjnena, zmagala je pravica. S tem zagovorom pravice za siromaški narod se je začnelo moje javno delovanje poleg vsikdar obstoječega narodnoga, ča ne govorim od dušnopastirskoga in duhovnoga, ki mi je bilo in je vsikdar prvo in je vodilo vse drūgo delo. Obračati so se začnoli jezeri na mene, tak vojaki z bojišč, kak njihovi domači. Na stotine in stotine pisem še hranim, ki sem je dobio z bojišč. Trbelo je iskati vlovence. Pišem po pole na osrednji urad v Budapešt in dobim rdeče poizvedovalne pole, s šterimi so se iskali vlovenci.

Leto 1918. Konec bojne se je bližao, zrušila se je sama po sebi. Hūdobi je na bojišči in doma so narasle. Siromaški narod je trpo krivice ne vse strani. Sirotam, ki so dobivale podporo, se je ta odtrgavala. V črensovcih tudi. Melo, ki je prišla, da bi se sirotam delila, so dobili bogatašje. Ravnotak cukur. Naj osovražijo duhovnike, so sovražniki naroda začnoli trositi laži, da duhovniki dobivajo melo in cukur, celo imenom na mene so to povedali. Istina pa je, da nikdar ne praška ne sam dobio, pa ne sam vzeo, čeravno so mi ponūvali. Ka tobaka ne bilo, je postranska stvar, a ka soli ne dobo narod, je bila v nebo kričeča krivica, kaji shranjene je dosta bilo. V to ozračje zagrmla Wilsonova samo-

odločba. Narod si bo pomagao sam. Madjarska vlada je svojega zastopnika poslala v Soboto, pred šterim naj bi se naš narod izjavio za Madjarsko. To je bilo v drūgoj polovici oktobra. Pozvani so bili potom notariušov samo madjarsko čüteći ljudje in to tajno. Zvedeli smo za nelepo namero in smo poslali svoje zavedno slovenske može na to spravišče, kde je pretežna večina navzočih odbila predloženi predlog i se je izjavila za Jugoslavijo. Notariušje so pogoreli.

A pri tom ne smo ostali, šli za en korak naprej. Razposlao sam na tistij rdečih cedalaj, ki sam je meo za iskanje vlovencov, napisanovabilo, naj na konci oktobra v nedelo naši ljudje pridejo v Ljutomer na narodno spravišče, kde naj jasno pred celim svetom povejo, ka se ščejo s svojimi brati združiti v narodnoj državi. Od vseh krajov na stotine so prišli naši ljudje to nedelo v Ljutomer, kde je Cigan Jozef, zidar iz žižkov, zdaj cestni nadzornik v črensovcih, prešteo pred velikanskov vnozinov od mene sestavleno izjavo, da se Slovenska krajina (imena "Prekmurje" te še nišče ne poznao) brezpogojno združii s svojimi brati prek Miure v narodno državo. Jaz sám zavolo slaboga zdravja nesam mogo ta.

Novembra 4. so se začnole roparije v lendavskom okraji. V črensovcih so oropali trgovine in notarošijo, štero so tudi vužgali, a ogenj so k sreči pogasili. V trgovinah je bilo še vse puno soli, tobaka itd. Vse to so trgoveci meli shranjeno za špekulacijo. Novembra 5. na Imre hercovo, veliki senjski den, so oropali beltinski grad. Gda se je zvedilo za roparije, so se hitro na vse vekše kraje nastavili narodni sveti, ki so s pomočjo narodne straže, ali ci ta ne bila zadostna, s pomočjo bele garde delali red. Oblast je dobilo v roke zdaj vojaštvo bele garde i razglasilo vojaški prekisod za celi lendavski okraj.

Po ropariji je bela garda pridrvela v črensovec in lovila glavne krivce. A voditela nesonajšli. Bio je mladi, že pokojni dečko Cigan Jozef s črensovec. Odskočo je prek Miure v Sokolsko legijo v Medžimurji, štera, ar nezna za njegovo djanje, ga je sprejela in in celo avanzirao je v njoj do četovodje. Predrzen dečko je bio, ki se na sveti nikoga ne bojao. Kda je vse trepetalo pred njim v črensovcih, je dao svojim povelje: "Kleklove hiše ne bantūjte, on dela za siromašni narod." In svojo reč je držao. Kak spokornik je vmrona nekšoj nesreči, Bog njemi bodi smileni-

EL LIBRO DE LA VIDA

Dr. Aleš Ušeničnik

Hay cuestiones que parecen muertas, como parece muerto el carbón cubierto de cenizas. Sopló el viento y esparció las cenizas y debajo de las cenizas resplandecieron las ascuas. De este modo, la temeraria vanidad a veces cubre las cuestiones más serias, más vitales en las almas. Pero, se echa a soplar —como el viento de la suerte— y las cuestiones resplandecen.

Echóse a soplar el viento de la suerte, inflamóse la guerra mundial y las almas llegaron a sentir vivamente aquellas cuestiones antiguas: ¿Qué es la vida? ¿Para qué vivimos? ¿Vale la pena el vivir? ¿Merece la vida ser vivida?

I.—LA DUDA DE LA VIDA

A medida que vive el hombre, se vuelve más serio. En la vida hay también risa y resplandor del sol, es verdad, pero hay muchas más lágrimas y tinieblas. Y si no hubiese otra cosa, ¿no duele ya, que toda alegría es pasajera? En el cuartito adornan a la joven novia para el festín de bodas alegrísimas; al umbral está acechando la muerte. Poco ha, los jóvenes que llenos de la vida se regocijaban, ahora yacen hollados en el suelo; en los campos muertos graznan los cuervos y pican los cráneos.

1. ¿Merece la vida ser vivida?

Los antiguos pensadores ya, se preguntaban así, y al hombre se le aprieta el corazón, cuando lee lo que habían escrito en sus libros sobre la vida.

“El hombre, cuyos días son como el heno, así florecerá como la flor del campo” dice la antigua sabiduría; “que pasó el viento por ella y pereció: y su lugar no la conoce más.

Todas aquellas cosas pasaron como sombra, como mensajero que va corriendo; y como nave, que pasa por el agua ondulante: de la cual luego que pasó, no es dable hallar rastro, ni la vereda de su quilla en las ondas; o como ave, que vuela atravesando por el aire, de la que ningún indicio se encuentra de camino, sino sólo el ruido de las alas, que azotan el viento ligero, y hendiendo el aire con la fuerza de su vuelo, pasó batiendo las alas, y después de esto no se halla ninguna señal de su camino; o como saeta despedida contra lugar señalado, el aire dividido luego se cierra en sí mismo, de manera que no se sabe el paso de ella. Así también

nosotros, luego que nacimos, dejamos de ser; y a la verdad ninguna señal de virtud pudimos mostrar; mas nos consumimos en nuestra malicia... Porque la esperanza del impío tal es como la pelusa, que lleva el viento; y como la espuma delgada, que se esparce por la tempestad; y como el humo, que disipa el viento; y como la memoria del huésped de un día que pasa”.

“Vanidad de vanidades”, exclamó el Sabio después de haber meditado la vida humana. “Qué provecho tiene el hombre de todo su trabajo con que se afana debajo del sol? Mejor es el día de muerte que el de nacimiento. Y alabé más a los muertos que a los vivos; y tuve por más feliz que el uno y el otro, al que todavía no es nacido, ni ha visto los males que se hacen debajo del sol.”

Iguales pensamientos atormentaban a los sabios de aquella nación, que es para muchos el ideal de la humanidad pura, serena, feliz; a los Griegos. No hay nación que hubiera sentido más vivamente y que hubiera expresado más claramente, cuán descontentadiza y cuán desesperada es la vida, qué mísera criatura es el hombre! Cuántas veces, los poetas y los sabios griegos vuelven a afirmar que el hombre es el ser más infeliz en la tierra; que la tierra y el mar están llenos de dolor; que no hay un rincón tranquilo para el mortal atormentado. Los Griegos miraban serenamente la vida, es verdad; sin embargo los acompañaba siempre y por todas partes el sombrío pensamiento que sería mejor; no ser! Este dicho, dice Aristóteles, era conocido ya de antiguo por todos y estaba en los labios de todos; y en verdad, los mejores poetas griegos lo tienen entrenzado en sus poemas.

El no nacer: es lo mejor al hombre;

al llegado a la luz:

volver a abandonarla pronto —

es lo mejor después de lo primero.

(Sofocles)

Para Sofocles, el hombre es criatura, marchitadora como el follaje, pasajera como la sombra, vacío como el sueño; su felicidad no es sino apariencia deslumbradora. “Llorad —dijo Eurípides— cuando el recién nacido llega a la luz; a los muertos, empero, llevadlos al sepulcro con la solemnidad y felicitaciones. Sócrates también estaba muriendo con la du-

da en el alma, ¿si no fuera, quizás, la muerte un beneficio mayor que la vida?

Los mismos pensamientos penosos se hacían entrada en los mejores de los Romanos. 'Si quieres creer a quienes echaron su ojeada más hondamente a la verdad —así escribe Séneca— la vida es castigo. La vida es una cosa triste. ¡Toma! mira a los mortales al rededor: Por todas partes hay una fuente de lágrimas, abundante e inagotable... Antes se nos agotarán las lágrimas que sus causas. ¿No ves qué vida nos ha destinado la naturaleza? El niño, al llegar al mundo se echa a llorar!'

Si preguntamos a la sabiduría india, nos contesta Buddha: Es imposible vivir con la conciencia de los dolores, de la vejez y de la muerte. Hay que librarse de la vida, librarse de cualquier posibilidad de la vida!

Sakia-Muni, el príncipe feliz, a quien le han ocultado que está en mundo la vejez, la enfermedad y la muerte, estaba de paseo. Allá descubre a un hombre viejo, feo y sin dientes. El príncipe al que han callado la vejez, se asombra y pregunta que significa esto. Le dicen que es la vejez, y que tal es la suerte de todos los hombres que viven mucho tiempo, entonces también la suya. El príncipe se asusta, se apresura a casa y se cierra para meditarlo todo. Pero, quizás se consoló de un modo cualquiera, porque luego anduvo otra vez alegre de paseo.

Ahí descubre a un enfermo. Delante de él estaba un hombre, agotado, con la piel amarillenta, con los ojos turbios, todo tembloroso. El príncipe al que callaron la enfermedad, se para y pregunta: ¿qué es esto? Le dicen: Es la enfermedad, y cada hombre puede caer enfermo. Cuando el príncipe oye que también él, lleno de salud y felicidad, puede caer enfermo, se descontenta, vuelve y va en busca de la soledad y de la paz. Quizás encontró la paz; otra vez pues, andaba de paseo.

Entonces descubre una escena más. Ve, como llevan algo delante de él,

—¿Qué es esto?

—El cadáver.

—¿Qué es el cadáver?

Le dicen, que el cadáver es un hombre muerto, y que morir significa volverse lo que ahora es aquel hombre.

El príncipe se acerca, abre el ataúd y echa una ojeada en el ataúd.

—¿Y qué será ahora?

—Lo enterraremos.

—¿Por qué?

—Porque no va a vivir más, sino los gusanos le acometerán y el hedor también.

—Es ésta la suerte del hombre? ¿A todos los hombres, los espera esto? ¿También a mí? ¿Me enterrarán y por mí se arrastrarán los gusanos y hedor e irán a devorarme?

—Sí.

—¡A casa! ¡Yo no me voy más de paseo!

Y Sakia Muni no encontró más consuelo en la vida. Tuvo la convicción de que la vida era un mal terrible. Con todo empeño procuraba librar del objeto de la vida a sí mismo y a los demás, y para siempre; que no vuelva nunca en la vida.

Así lo cuenta la sabiduría india.

¡Preguntemos la sabiduría cristiana! ¿Qué es la vida? Mentira, apariencia, sueño —se apresura hablando Juan Crisóstomo. Cada día morimos — se queja Hierónimo. La muerte está aguardando al umbral: queramos o no queramos: envejecemos. Si estoy dictando, escribiendo, leyendo, cada instante, debo tomarlo de mi vida. ¿Sientes cuándo eras niño, cuándo muchacho, cuándo joven, cuándo hombre, cuándo envejeciste? En verdad, la vida es antes el morir que el vivir —repite el profundo Agustín después de San Gerónimo. ¿Quién puede, por lo cuaz que sea, explicar la miseria de la vida? ¡Oh vida —exclama otro sabio— que a tantos engañas, a tantos seduces, a tantos ciegas! ¡Vida, que eres sombra, humo, nada! No eres una vida verdadera, sino eres sólo apariencia de serlo. ¡Oh tiempo vanidoso, que nos prometes tanto, pero, sólo nos engañas!

¡Preguntemos a los grandes poetas, profetas del linaje humano!... El vivir es correr al encuentro a la muerte — dijo Dante. La vida humana es, como si uno contase uno — filosofaba Shakespeare. A Calderón, toda la vida le parecía como el sueño:

¿Qué es la vida? Una frenesí.

¿Qué es la vida? Una ilusión.

Una sombra, una ficción,

Y el mayor bien es pequeño;

Que toda la vida es sueño,

Y los sueños sueño son.

El tan admirado y tan envidiado Goethe, confesó de su propia vida: —No me quejaré: sin embargo, mi vida no era más que trabajo y pena, y puedo decirlo, que en setenta y cinco años, yo no fui verdaderamente feliz ni cuatro semanas. Erase, como si eternamente rodase una piedra y volviese siempre alzándola—. Con una plástica horrorosa dibujó Prešeren la miseria de la vida:

La vida: cárcel; cruel verdugo: es el tiempo
[adentro
la inquietud: su novia cada vez más joven;
la pena y la desesperación: son sus criados
[fieles;
el arrepentimiento: ¡can-guarda incansable!

Este concepto triste de la vida, a muchos pensadores, se les condensó finalmente en un pesimismo lóbrego (Schopenhauer, Hartmann), y en un doliente desencanto de la vida (Byron, Leopardi, Stritar). Alejandro Humboldt ya exclamó desesperado: —La

vida es el más grande absurdo! A Schopenhauer, la vida le es sueño, engaño, error: el sentido de la vida: negación de la vida.

De igual modo se quejó Stritar:

Desdicha es la vida a todas criaturas,
el hombre, bien, merece la compasión más
[grande;
el de haber nacido: es ésta la desdicha,
aquí está pecado, penitencia más terrible.

Con todo esto, merece, pues, la vida ser vivida?
(Continuará.)

KAR JE BOG ZDRUŽIL

Roman Huga Wasta. Nadaljevanje in konec prvega poglavja.

Obe sta se v pozdrav priklonili, potem pa izginili skozi sosednja vrata. Toda že ti trenutki so zadostovali patru, da ju je premostril ter si o njima in o vsem ustvaril tole sodbo:

“Vse to diši po romanu! Pri svetem Tomažu Moru! Njemu se priporočam, ker je pisal romane. A ta, ki se dela, da spi, pa je bolj budna kot moja stara mati, kadar je šla kupovat na trg, ni nobena grofica, kakor tudi ta drugi ni mizar, in oni tretji ne iskalec biserov. Čisto pravi Indijci so, in še najbolj indijska je ona pod škrlatno tenčico, ki si jo je nadela, da bi ne videl njenih črnih las, kaj črnih kakor njena nakana... Poglejmo, kaj bo iz vsega tega... Eno pa je dobro: vsaj zebe ne...”

Do sem je prišel oče Gazapo v svojem duhovčenju, ko je tista, ki je bila po njegovem mnenju izmed vseh treh najbolj zagotovo Indijka, ob njegovih prvih korakih z lepo kretljivo snela tenčico z glave, da so se ji vsuli izpod nje bolj plavi in svetli lasje, kakor jih je kdaj goli v življenju videl; dvignila se je na postelji in si zakrila ramena do vratu s to isto tenčico, ki je bila velika kakor plašč, pa se je dala stisniti v pest.

Oče Gazapo, ki je videl že vse vrste barv tenčic in lic, se je nasmehnil sam pri sebi in zamomljal:

“Kakor je rekla moja stara mati: starega psa ne kliči k sebi. Kot da bi ne uganil, da je to žena kakega iskalca biserov ter si je napačkala lase z bogve kakšnimi žavbami in bogve kakšnimi nameni... Če ni Indijka je pa Birmanka.”

Pater misijonar, ki se je približal postelji namišljene bolnice skoraj z neko nejevoljo, ni bil malo presenečen, ko ga je nagovorila v tako popolni in čisti kasteljanščini, kot je že dolgo let ni več slišal, z naglasom, ki je v navadi na baskovski obali.

“Tema je še, ne vem, kako bi pozdravila, oče...”

“Dobro jutro, dobro jutro...” je odgovoril z nevoljo, ko je videl, kako se podirajo

njegove s trudom zgrajene domneve. “Ste vi bolnica, ki bi se rada spovedala? Kot vidim, ne bo treba tolmača. Je boljše tako, čeprav paragraf 903 novega kanonskega prava dovoljuje tudi spoved s posredovanjem prevajalca, če spovednik ne razume jezika, in čeprav je posrednik vezan po postavi spovedne molčečnosti, to je, da mora hraniti skrivnost, ki jo je čul, prav tako kakor spovednik pod kaznijo izobčenja, kakor določa paragraf 2369...”

“Zdaj pa vem zatrdno,” je pretrgala besede bolnica, “da ste pater Gazapo!”

Oče jo je samo suho vprašal:

“Po čem ste me spoznali?”

“Po Vašem dobrem spominu... Že pred leti so mi pravili o vas kot o človeku, ki pozna največ cerkvenih paragrafov izmed vseh špancev...”

Ni hotela dostaviti, da ga je bolj kot po paragrafih spoznala po klepetavosti; dobri pater pa, ki mu je laskala slava najboljšega kanonista, se je zadovoljil s tem in utihnil ter se takoj lotil opravila, ko je opazil, da sta sama v sobi. Vzel je iz žepa štolo, jo poljubil, jo del okrog vratu, primaknil stol k zglavju postelje, toda — preden je blagoslovil spovedanko, je še opomnil:

“Zdi se mi, draga gospa, da tale bolezen ni za smrt.”

“Hvala Bogu, oče! Toda snoči smo bili drugega mnenja, ko me je zdravnik opomnil, da moram biti pripravljena na vse. Zato sem poslala po duhovnika na faro...”

“Dobra fara je to, hčerka. Žetev je velika, le ženecv je malo... Dvesto petdeset tisoč duš je pod mojim varstvom... Toda mislimo zdaj na tvojo, hčerka. Se čutite zdaj boljše?”

“Da, oče. Visela sem štirinajst dni med življenjem in smrtjo brez zavesti. Zelo čudna bolezen.”

“Zapaljenje pljuč, hčerka?”

“Ne, oče. Vsega malo.”

“Potemtakem možgansko vnetje?”

“Morda, oče... To jutro je bila kriza in zdravnik je pravkar odšel zelo pomirjen... “Toda, kajne, radi tega se danes, na praznik svetega Rešnjega Telesa, vseeno lahko spovem in obhajam...”

Misli očeta Gazapo so se obrnile v nasprotno smer: z isto vrtoglavo naglico, s katero je prej sodil, da je ta ženska Indijka, poganka ali še verjetneje sleparka, ki bi rada povlekla za nos služabnika božjega, je zdaj ugotovil, da ima pred seboj svetnico, eno tistih, ki prejema jo dnevno sveto obhajilo. Blagoslovil jo je in začel spoved.

“Vidim, da si španka. Vidim, da si dobra katoličanka. Vidim, da hodiš pogosto k svetim zakramentom... Začnimo torej... Kdaj si bila zadnjič pri sveti spovedi, hčerka?”

“Pred sedmimi leti, oče...”

Če bi stol ne imel naslonjala, bi pater padel vznak; tako veliko je bilo njegovo začudenje in razočaranje, ko je čul, da ta, katero je hotel pravkar napraviti za svetnico, že tako dolgo ni pristopila k sveti skrivnosti.

Ona je opazila njegovo začudenje ter se začela opravičevati.

“Po sedmih letih sem zdaj prvič srečala katoliškega duhovnika. Ni še tri tedne, kar sem prišla iz Avstralije z neko jadrnico...”

“Z ‘Lastovičjim gnezdom?’” je vprašal pater.

“Da, oče.”

Pater Gazapo je bil res bral v dnevnikih novico o neki majhni jadrnici s tem imenom, s katero je priplula neka španjolka, ki ni hotela ustreči časnikarski radovednosti z opisovanjem čudne poti ter je takoj brez sledu izginila.

S spovedjo sta nadaljevala.

Pol ure je trajala spoved. Oče Gazapo je poslušal spovedanko, od časa do časa jo vprašal za kakšno pojasnilo, da je tako prikrič svoje začudenje, popolnoma v skladu z navodilom, ki zahteva, da spovednik začudenja nikdar ne pokaže. Ko je smatral, da se spoved lahko zaključijo, je izgovoril besedilo svete odveze, ki ga dobri katoličani čujejo tisočkrat v svojem življenju, čudežno besedilo, ki izbrši v nebesih vse grehe, storjene od ubogih ljudi na zemlji: “Jaz te odvežem od tvojih grehov v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha...”

Ko je izgovarjal, je z desnico napravil velik križ nad glavo spovedanke, ji dal poljubiti štolo in se dvignil.

“Zdaj pa grem, draga hči, po sveto obhajilo.”

In je dodal, ko je pogledal na uro:

“Šest bo... Pater...”

Hotel je izreči ime tega patra, pa se je premagal — sam ne ve, zakaj — in nadaljeval, kakor da ga je že izgovoril —

“bo začel svojo mašo. Že slišim naš veliki zvon, ki zvonijo samo enkrat na dan; ob tej uri...”

Bolnica se je bila vlegla nazaj, utrujena po tako dolgem, tihem pogovoru, ter se je zdelo, da bo zaspala; toda odprla je oči in vprašala z živim zanimanjem:

“Kako je ime patru, ki bere sveto mašo ob šestih...”

Pater Gazapo se je značel v zadregi.

Nikdar ni želel izdajati podrobnosti o tem mlademu patru, ki je vršil svojo sveto službo s tako apostolsko gorečnostjo že ob zori. Bog pomagaj, koliko truda je stalo superiorja, da ni delal slavošpevov nanj, katerega je smatral za svojo desno roko v redu! Pa tudi pater sam ga je bil prosil, naj ga nikjer ne omenja, ker želi živeti nepoznan in v miru.

Da pa ne bi pustil brez odgovora gospe, ki je vprašala za njegovo ime, ji je začel praviti o svoji pokojni stari materi, ki je zelo spoštovala blagoslovljene zvonove svoje vasi, trdeč, da ji oni navdihujejo najboljše z neko otožnostjo...”

“Meni tudi,” je rekla bolnica. “Kadar slišim ta zvon, mi je dobro, toda navdaja me pa z neko otožnostjo...”

“To pa že ni več tako dobro, hčerka. Moja pokojna babica je imela navado reči...”

“Zakaj zvonijo z njim samo enkrat na dan in ne večkrat?” je vprašala ženska, ki ni imela zanimanja za bogoslovno znanje patrove babice...

“Drugič ti bom to obrazložil, hčerka! Je dolga zgodba. Zdaj pa grem, da ti prinesem obhajilo... Ah! Rekla si mi, da tvojega moža ni v Buenos Airesu?”

“Da, oče. Ni ga tu...”

“Kje torej?”

Ona je samo okrenila glavo na blazini in ni odgovorila.

Oče Gazapo je že opazil njeno veliko rahlost. Ni mogel zvedeti od nje ničesar, kar ni bilo v bistveni zvezi s spovedjo, in seveda tudi ni poskušal, da bi mu razodela, česar očividno ni hotela.

Ko je spovednik odhajal, se ni mogel nadejati vsemu, kar je slišal, ter je le zahvaljeval Boga, da mu je dal spoznati to dušo. V skladu s tem, kar pravi psalm: “Razodetje tvoje besede daje razumevanje malim”, je ta ženska brez drugega bogoslovnega znanja — razen katekizma — uganila cerkvene postavbe v enem izmed najbolj zapletenih paragrafov cerkvenega zakonika, tiščočih se svetega zakona. Ona je na samotnem otoku poročila dva para brez župnika in duhovnika, spravila dva para v popolnoma pravih zakon, veljaven in nerazdružljiv, kakor da bi ga blagoslovil sam škof! Sveti Bog! Ta mlada ženska s škrlatno tenčico, ki jo je on smatral za indijsko pustolovko, je uporabila pri tem najmodernejši cerkveni zakonik, imenoma paragraf 1098, ki ji daje pravico za njeno ravnanje. Koliko izvedencev, ki se spoznajo na genialne odtenke cerkvenih zakonov, bi oklevalo pri teh primerih, ki jih je ona rešila kakor najdovršenejši bogoslovec! Kako resnično je, kar pravi sv. Pavel: “Bog si je izbral to, kar smatra svet za slabotno, da bi osramotil mogočne...”

Voz, v katerem se je vozil pater Gazapo s svojim spremljevalcem, iskalcem biserov, je prispel k cerkvi očetov misijonarjev v hipu, ko je skozi vrata, slabo razsvetljena od luči v notranjosti, prihajalo zvončkljanje strežnikovega zvončka, ki je naznanjalo povzdiganje; znamenje, da gre “šesta maša” že h koncu.

Oče Gazapo je skočil v zakristijo, si nadel bel koretel ter šel pred oltar, kjer je pokleknil na stopnice in čakal par minut, da je mašnik zavžil kruh in vino, spremenjeno v Telo in Kri Gospodovo, v moči maziljenca Gospodovega za večno.

Mašnik je nato potegnil iz tabernaklja kelih, poln posvečenih hostij, da bi obhajal dva ali tri zgodnje vernike, uvrščene okrog marmorne obhajilne mize in je videl, da se mu približuje pater Gazapo, nudeč mu zlato puščico, v kateri se nosi sveta popotnica bolnikom.

Ko je vzel iz keliha posvečeno hostijo, da jo vloži v Gazapovo puščico, je tiho molil za zdravje neznanega bolnika s psalmistom: "Moje kosti so pretresene in moja duša je globoko presunjena."

Zakaj? Neizmerni in skrivnostni svet duš, ki se — nevede kako — shajajo izven vseh čutov in gmotnih stvari!

Zakaj ga je tokrat, kakor še nikdar prej, prevzela skrb za zdravje neznanega bolnika?

Mimogrede bodi povedano to-le: cerkev Vzhodnih misijonarjev, obnovljena na razvalinah nekega drugega že izumrlega reda, je bila ena najboljših upravljanih v Buenos Airesu. Pater Gazapa je imel namreč izredni čut za natančnost, ter je bil malomarnim vedno za petami, govoreč jim, da je skrb za cerkev večje važnosti kot pa za samostansko knjižnico ali obednico.

Če so stebri z blagoslovljeno vodo suhi, če večna luč nima olja, spovednice prazne in se svete maše ne začenjajo natančno ob določeni uri, verniki uhajajo in se oddaljujejo od cerkve in patrom ne preostane drugega, kot tožiti nad hladnoto svojih vernikov.

Zadeva pa, za katero se je oče Gazapo najbolj brigal, tako celo, da je postajal že siten, je bila spovednica.

Imel je navado reči: Bolj gotovo si pridobiš nebesa v spovednici kakor pa v samostanski knjižnici. Spovednica ne zahteva znanja in učenja, temveč potrpljenja. Čakajte ure in ure na človeka, ki ne pride. Nekega dne pa bo prišel. In bo lahko tako velik grešnik, kakršen je bil kralj David, iz katerega krvi pa se je rodil Mesija; ali kakor Savel, preganjavec kristjanov in čuvar oblačil tistih, ki so kamenjali svetega štefana, pa je bil vreden postati sveti Pavel; ali kakor Angela

iz Foligna, razuzdana, nezvesta in božjeropna, ki pa se je spreobrnila in postala glasnica svetosti. Ne delajte si utvar: teh vrst grešnikov ne boste pritegnili, če ne boste na svojem mestu! Ti nimajo poguma pritisniti na gumb in poklicati spovednika, kakor s tako lahkoto delajo pobožne ovčice. Kajti ta, ki se nikdar ni spovedal ali se je odvadil, se čuti v zadregi, ne ve, kako pozvoniti in noče vzbujati pozornosti.

Izmed vseh patrov misijonarjev, se je zdelo, je bil najbolj po srcu patra Gazapa oni duhovnik, ki je bral sveto mašo ob šestih in za katerega ime je vprašala Belen, pa je ostala na koncu brez odgovora.

Bil je skrajno točen, in kakor hitro se je cerkev odprla — še nekaj časa pred njegovo prvo mašo — je imel navado iti k svoji spovednici, in če ga ni nihče čakal, se je vsedel v bližnjo klop in molil brevir.

Bil je prepričan, da taka točnost daje večkrat priliko, da v nekaterih srcih nenedoma vzplamti žarek milosti.

Vedel je za neodločnost mnogih, ki se boje razodeti se spovedniku, izpljuvati iz sebe strup, in zato nimajo poguma za tistoneomembno dejanje — pritisniti na gumb ali potegniti za vrstico zvončka, temveč postopajo po temnih kotih cerkve, v upanju, da odkrijejo kje kakšnega duhovnika, ki bi mu posvetil malo več časa.

Res je namreč: najbolj potrebni so najbolj boječi.

Molčeča potrpežljivost, s katero je ta zgodnji pater ure in ure čakal na spovedance, je bila rešitev za mnoge, kajti potem, ko so ga tedne in tedne opazovali, so se omečili ter se odločili za čunaško dejanje: poklekniti pred noge človeku.

Tega dne — na praznik svetega Rešnjega Telesa — po maši ob šestih se je ustavil ob mislih na bolnika, kateremu je nesel pater Gazapa sveto popotnico. Nekaj ga je sililo, da je goreče molil za njegovo zdravje.

Ko pa se je potem po sveti maši vrnil v spovednico in zaradi velikega praznika spovedoval v njej več ur kot po navadi, se je raztresel in pozabil nanj.

Oče Gazapo pa tudi ni čutil nobene potrebe govoriti mu o lepi gospe s škrlatno tenčico, kateri je bil ob zori ponesel sveto popotnico.

Pisatelj našega romana „Kar je Bog združil“

Pisatelj našega romana spada med najbolj znane in širom sveta prevajane argentinske pisatelje ter je bil rojen leta 1883 v Cordobi kot **Gustavo Martinez Zuviria**. Toda kmalu si je pridell psevdonim „Hugo Wast“, ki si ga je napravil iz črk svojega krstnega imena, pisanega po nordijsko „Ghustawo“. Pod tem psevdonimom je znan širnemu svetu, tudi Slovincem, ki imamo prevedene že tri njegove knjige v naš jezik, namreč: „El Kahal“ in „Oro“ (Zlato), združena v eni knjigi „Zlato večnega žida“, ki ju je za „Slovenčevo knjiž-

nico“ prevedel Mirko Javornik. Isti je prevedel nato za feljton v „Slovenskem domu“ tudi Wastov prvi in najbolj sočni romar „Breskov cvet“ (Flor de Durazno). Naša povest „Lo que Dios ha unido...“ je torej njegova četrta knjiga, ki prihaja med slovenske čitatelje.

Nimamo tu prostora, da bi več napisali o njem, kakor le par podatkov. Je to največji sodobni argentinski katoliški pisatelj, član Argentinske literarne akademije, član španske kraljeve akademije in Akademije v Bo-

gotá, torej nosi vse časti španskega pisatelja. Zdaj je glavni ravnatelj Narodne knjižnice, bil pa je pred leti tudi minister prosvete toliko časa, da je izpeljal 31. 12. 1943 svojo najgorečnejšo željo: plebiscit med narodom, da se vpelje v šole zopet — katoliški verouk, ki je bil vržen iz nje pred 60 leti (1884)! To je tudi dosegel, ter se z ministrskega stola zopet vrnil k svojim — knjigam in romanom. Že zaradi tega samega dejanja zasluži med katoliškimi argentinskimi državljani ves ugled in spoštovanje.

Toda svojo svetovno slavo si je pridobil kot katoliški pisatelj, ki je napisal 33 zvezkov romanov in povesti ter manjših črtic. Ena prvih povesti je "Breskov cvet", ki je izredno sočna zgodba služkinje v Buenos Airesu in npravnih nevarnosti, ki jo čakajo. Roman je predelan v film, ki je imel velik uspeh. Toda najboljše njegove povesti sta "Kamenita puščava", ki je dobila veliko narodno nagrado, ter "Črna dolina", nagrajena z nagrado španske kraljeve akademije. Iz zgodovinskih povesti, kmečkih romanov in mestnih zgodb je prešel v velike vizionarne pustolovske romane, ki obravnavajo katolištvo v trenju velikih Antikristovih tokov: prvi ciklus takega trenja katolištva v borbi proti židovstvu z zlatom, je imenovani dvodelni roman "Zlato večnega žida"; podoba sodnega dne in dogodkov pred njim okrog leta 2000 pa opisuje

dvodelni roman "Juana Tabor" in "666": svečenica in skrivnostno število Antikristusovo. V marsičem spominja na današnje dni. Značilno za Wasta je, da v teh povestih hoče združevati takoimenovano ameriško pustolovsko in detektivsko povest z izredno jasnim katoliškim problemom v središču. Tako je tudi naša povest, nadaljevanje povesti "Upati proti vsemu upanju (1944)", ki je ena njegovih poslednjih, združitve pustolovske povesti v okvirju enega najkočljivejših katoliških problemov: zakona in njegove nerazdružljivosti. Človek, ki je bil poročen, v nekem brodolomu izgubi ženo in sedem let ne ve zanjo... Zato zapusti svet, gre v samostan in postane duhovnik... Med tem pride njegova žena v Buenos Aires, kjer se po čudnih dogodkih snideta... Kdo ima pravico do njega: Bog ali žena?!

Berite ta roman, pa ne boste uživali samo napete zgodbe, temveč se mimogrede naučili tudi o svetosti zakona, še bolj pa duhovniške službe... Kakšen bo razplet?

Tak, kot mora biti pri tistem, ki ve, kaj je zakon in njega svetost. In Hugo Wast, jezuitski učenec, to ve, saj je oče dvanajsternih otrok.

In kakšen bo konec?

Naroči "Duhovno življenje" in beri!

Dr. T. D.

STOLNICA V BUENOS AIRESU

Prva cerkev po veljavi v Argentini, sedež primasa Argentine in njenega kardinala nadškofa dr. Santiaga Luisa de Copello je stolnica svete Trojice v Buenos Airesu. Kdor pride v mesto, jo gotovo poišče med prvimi stavbami, ki si jih hoče ogledati. Toda takoj lahko povemo, da nazunaj ne vzbudi tako mogočnega vtisa, kakor bi si bili mislili, deloma zato ne, ker ne stoji na samem sredi trga, temveč ob strani: na oglu Reconquiste in Plaza de Mayo ter ima razmeroma nizko fasado v obliki grškega templja z vrsto stebrov pred glavnimi vrati, kamor se pride po nizkih stopnicah. Takoj ob njene zidove je prizidana nadškofijska palača. Kupola cerkve se vidi šele s srede trga, ko se človek odmakne od vhoda. Vhodna fasada spominja — kot sem rekel — na Partenon na atenski Akropoli ter ima tudi velik relief v "timpanu" ali v frizu: srečanje sv. Jožefa Egipčanskega z očetom in brati. Na glavni steni vhoda ima zlata napisa, obdana s štukaturo: "Reši svoje ljudstvo" in "Blagoslovi svojo dediščino!" Vsa fasada in cerkev jeobarvana z zeleno barvo (omet), kar je vzrok, da je na zunaj videti skromna ter ne ustreza današnjemu razmeru večmilijonskega mesta Buenos Airesa.

Toda vedeti moramo, da je oblika te cerkve, kakor jo gledamo sedaj, stara že dvesto let, ko ni bilo v vsej Argentini niti pol milijona ljudi, in ne 16 milijonov kakor danes, ko ima samo mesto Buenos Aires brez okoliških mest (San Martin, Avellaneda, itd.) 3 milijone ljudi! Njeni prvotni začetki in temelji pa izvirajo že od vsega začetka špan-

ske invazije. Kakor vemo, je bil Buenos Aires prvič ustanovljen leta 1535, pa razrušen in požgan. Tedaj je bil posvečen Mariji dobrega zraka (Maria de Buenos Aires). Ko pa ga je l. 1598 Garay znova ustanovil, ga je posvetil Sveti Trojici in kmalu začel na tem mestu graditi cerkev njej v čast. To je bila prvotna primitivna cerkvica. Sedanja cerkev, ki je 75 m dolga in 49 m široka (v križu), je bila zgrajena v XVII. stol. (1755), končana pa je bila s fasado za časa Rivadavie pred sto leti. Če poznamo te zgodovinske podatke, ne moremo pričakovati mogočne katedrale milijonskega mesta, temveč stolnico, sedež škofa, ki bi odgovarjala naši Ljubljani. In v resnici ji je cerkev v marsičem podobna, kot so si podobne cerkve, grajene v tisti dobi.

Notranjščina cerkve je grajena v romanskem slogu, toda s kupolo in z ometanim stebriščem, s freskami v kupoli in na stropu, toda v glavni ladji še ne končano (prazni prostori za freske). Célo prvo steno zavzema baročno natrpan, leseno-zlat osvetljeni oltar s sveto Trojico v vrhnjem delu, z Marijino soho v glavni votlini ter z Jezusom na križu nad oltarjem. Dragoceno izrezani veliki kor za kanonike sega prav do glavne ladje, ter je ta prostor zaprt. Stranski oltarji so posvečeni sv. Frančišku Ksaveriju, sv. Tereziji (s slikarskim posnetkom slavne Berninijeve sohe Zamaknjenje sv. Terezije v rimski cerkvi Marije Zmagovalke) itd., pozornost pa vzbuja na desni strani kapelica Najsvetejšega Zakramenta, ter na levi strani zlat oltar, v kateri je znana soha Marije žalostne, oblečene v črn dragocen plašč, in je last Bra-

tovščine Bolečin in Vernih duš (Hermanidad de Dolores y Animas). Ta oltar je redkost, ki je ostala iz stare cerkve za časa "kolonije" ter je edinstven v svojem slogu. Na isti strani je tudi zgodovinska podoba Device Miru ter bliže vratom stari čudodelni **Kristus na križu**. Pozornost zbuja tudi moderni slikani križev pot iz novejšega časa. Cerkev je mirna v svojih linijah ter domača po ostalem okolju, tako da se slovenski človek v njej počuti kot v ljubljanski stolnici.

Pri opisu cerkve pa ne smemo pozabiti še na dve važni stvari: cerkev je sedež primasa argentinskega, ter je prva cerkev in najvažnejša v državi. Zato sta ob njej tudi dva velika **narodna spomenika**: na zunanji steni fasade na hodniku pod stebriščem gori v steni — **plamenica večnega argentinskega ognja** — duha, t. j. nekakšen spomenik neznanega vojaka in vseh, ki so ustvarjali zgodovina naroda: zato se njemu pokloni vsak predstavnik tuje države pri svojem obisku in vsak tujec, ki pride v državo in hoče počastiti — **argentinstvo v njega duhu in svobodi**.

Tu se za dan San Martinove smrti prižgo baklje, ki jih ponesejo potem z avtomobili po vseh glavnih mestih provinc in od tam v mesta in hiše, tako da po vsej Argentini gori ogenj te plamenice, zataknjene v steno — **buenos aireške stolnice**. K duhu argentinstva spada bistveno tudi **katolištvo in svoboda**. Zato je našel v kapelici na desni strani glavne

ladje (v notranjščini) grob tudi glavni nosilec **argentinske svobode** in njen ustvarilec general **San Martin**, zmagovalec pri Lorenzu in Chacabuci, Maipu in drugod, 'Osvoboditelj' Argentine, Chile, Peruja in Equadorja. Vse to je napisano z zlatimi črkami na ogromnem sarkofagu v kapelici ter na stranskih spomenikih posameznih zmag in njegovih generalov (Las Heras, itd.). Umrl je sicer pozabljen v Franciji, pa so Argentinci prenesli njegove ostanke v domovino ter jih pokopali v tem slavnem sarkofagu v posebni kapelici v cerkvi, križ s prvotnega groba pa obesili na steno kot spomin na njegovo smrt izven domovine, ki jo je osvojil. Kapelica je odprta vsako nedeljo ter jo stražita dva gardista.

Tako sem opisal vse zanimivosti glavne cerkve v Buenos Airesu, ne da bi omenil dragocenosti v zakladnici in zakristiji, ki jih nisem videl. Mislimo, da pač ne bo Slovenca, ki ne bi kdaj obiskal to svetišče, sedež primasa in kardinala, ki tu bere svoje slavnostne svete maše, ki se jih udeležuje predsednik naroda gen. Peron in diplomatski zbor. Zlasti še, ker stoji v samem središču mesta: nasproti njej je v stari obliki iz časa kot katedrala stari "**Cabildo**", mestna hiša, kjer je bila 25. maja 1810 proglašena svoboda naroda, v dolnjem delu trga pa stoji "**Casa rosada**", sedanji sedež federativne republike Argentine.

Dr. T. D.

Izšla je prva številka priloge "D. ž." "**Katoliški misijoni**". Obsega 32 strani bogato ilustriranega zanimivega branja. Naročniki "D. ž.", ki še niso naročili priloge, naj to store takoj, ker je naklada prav majhna.

Že tedne pred 12. decembrom, ko je gospod Kavčič v Cordobi prvič zapel slovesno "Gloria in excelsis Deo", so prihajala v Buenos Aires poročila o pripravah na ta slovesni dan. Topla želja peščice naših naseljencev tamkaj je bila, da bi tudi od tu kdo prisostvoval prazniku in da bi morda celo naša pesem povzdignila slovesnost. Kdo bi odrekel našim dobrim ljudem tako prošnjo! In smo se odločili — in šli.

Ko se je sobotno jutro 11. decembra prestolnica prebujala spet v nov dnevni vrvež, je 9 slovenskih potnikov zasedlo rezervirana mesta v udobnem avtopulmanu na Plaza Once. Točno ob napovedanem času je začel dihati motor in veliki salon na kolesih je lahkotno zavozil po ulicah Buenos Airesa. Cilj je daleč, nič manj kot 800 km, a takoj čutimo, da vožnja ne bo utrudljiva. In res, prav prijetno je bilo, zlasti ker smo se zamotili z opazovanjem dežele, preko katere smo drveli. Opoldne smo bili že v Rosario, skoraj na pol pota. Obedovali smo, nato pa spet drveli naprej. Okrog pol osmih zvečer smo v dalji zagledali hribe, ki jih že lep čas nismo videli. Toda ni bilo časa za razgledovanje, kajti avtobus je že drčal v kotlino, sredi katere leži Cordoba.

Z večerjo nam je postregla prijazna gospa Minka Lovrinova — ki je komaj pred 14 dnevi rojena Anica nič ne ovira v gostoljubnosti, s posteljami pa gg. salezijanci v svojem zavodu. Hitro smo legli, da se dobro odpočijemo za drugi dan, ko bomo spet enkrat — prvič v tej naši novi domovini — na naš slo-

venski način praznovali slovesnost nove maše. Pač dogodek, vreden omembe v naši kroniki.

V praznično nedeljsko jutro nas sicer ni prebudilo pokanje topičev, niti veselo potrkavanje, vendar smo čutili kljub temu, da bomo ta dan pričle slovesnemu dogodku v krog svojih rojakov.

Gostoljubna Jazbečeva hiša, ki je bila prvo — in od takrat je stalno — zatočišče naših novonaselnikov, ki so prišli v Cordobo, nam je pred mašo že postregla z okrepčilom. Že prihajajo gostje, pozdravljajo in rokujejo se znanci, spoznavajo se med seboj oni, ki se doslej niso poznali. Gospa Celina in gospod Jože, ki botrujeta novomašniku, imata polne roke dela; nihče seveda ne sme ostati brez slovenskega šopka — nagelja z roženkravtom. Fotografaja — oba amaterja, a nadležna kot vsak fotograf — (kar izdal ju bom, saj ju poznate: slavček Silvo in zgovorna grča Lovrinov Janez, ki kar ne more zakrivati svojega veselja nad vsem, kar se dogaja) imata neskončno skrbni s formiranjem skupin za fotografiranje. Najprej seveda novomašnik z zastopniki staršev, gospo Olgo in gospodom Jožetom Francetičem — oba krepka in poštena korenina našega narodnega drevesa, ki je pognala že pred dolgimi leti svojo rast tu v Argentini in ostala zvesta vse do sedaj narodu, jeziku in narodovim izročilom. Saj ni nepomembno ugotoviti, da v njihovi družini ni otroka, ki ne bi znal slovensko govoriti. Potem seveda spet z zastopnikom bratov, pa s pevci, in spet vsi skupaj itd.

Toda čes beži in tudi fotografa sta se morala ugnati. Še slovo od doma, blagoslov matere in očeta novomašniku, da jima ga bo čez čas v cerkvi vrnil bogatejšega, pa se že razvijemo v sprevod do cerkve. Ni nas veliko — morda 30 — a v pričakovanju velikega, ki se bo dogodilo pred našimi očmi, ko bodo novomašnikove roke dvignile Boga nad oltar, smo vsi samozavestni in ponosni, ko se bližamo skromni, še nedograjeni cerkvi cordobskega predmestja. — Že smo tam. Nova gruča čaka na novomašnika, da se nam pridruži v cerkvi: Slovenci so, staronaseljenci; tisti, ki ne vztrajajo v svoji zaslepljenosti in so spoznali, da naši sedanji begunci le niso zločinci krvavih rok, ampak poštenjaki, zavedni, narod in dom ljubeči sorojaki, ki jih je pač nesrečen razvoj vojnih dogodkov in izdajstvo njihovih "zaveznikov" pognalo v daljno tujino, da so si rešili življenje, svobodo in vero.

Po stari slovenski navadi pred vstopom v cerkev novomašniku odvzamejo šopek in mu izroče križ — znamenje trpljenja in žrtev. Kako pomembno simbolično dejanje! Mala družica — Lovrinova Marinka — izroča ta simbol trpljenja in žrtev novomašniku tik pred vstopom pred oltar, ko duša plava v največjem veselju in hrepenenju po najlepšem, za čimer je dolga leta hrepenela.

Novomašnik Poldo Kavčič med novomašnimi svati v cordobskem Slovenskem domu.

Sedaj pa v cerkev! S kora zadoni naša stara pozdravna pesem: Novomašnik bod' pozdravljen! Po klicanju sv. Duha prične takoj sv. maša. Cerkev zbrano prisostvuje, pesem spremlja prvo daritev g. Kavčiča, Kyrie eleison — Gospod usmili se. Credo — Verujem. Da, verujem, zato sem žrtvoval vso svojo mladost, da izpričam to vero na današnji dan, da od danes naprej v znamenju te vere delam kot dober vrtnar na cvetličnih gredah Gospodovih.

Novomašno slavnostno pridigo je imel g. župnik Orehar Anton. Saj ni mogel drugače, kot govoriti o lepoti in vzvišenosti svečeništva Gospodovega, a tudi o težavah in skrbih, zvezanih z njim. Gospodu novomašniku sicer ni bilo treba povedati, ker je pač vse to imel pred očmi, ko se je odločil za to smer življenjske poti, a verniki smo iz pridigarjevih besed lahko spet spoznali, kako plemenita pot je pot služabnika božjega.

Gloria — Slava Bogu, zakaj velike reči mi je storil. Gotovo je srce gospoda Kavčiča vriskalo, ko je zapel. Laudamus Te, glorificamus Te, gratias agimus Tibi! Tudi gostje smo z njim v mislih peli: Hvalimo Te, povečujemo Te, hvalo Ti pojemo, Gospod. Hvalo, ker si nam spet dal novega srednika med seboj in nami.

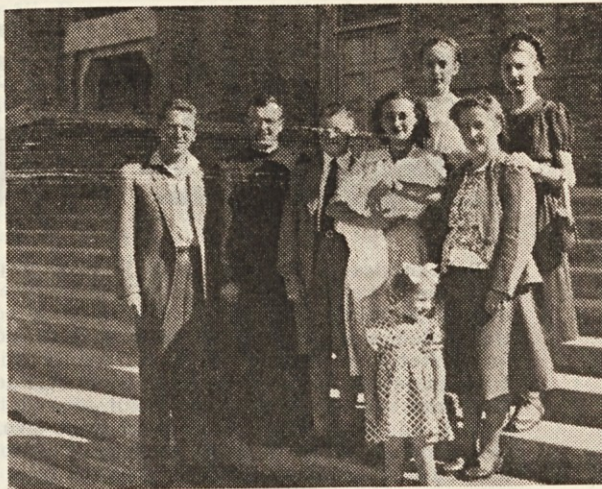
Pesem s kora tudi poje hvalnico, nato pa znano slovensko pesem, izročitev Mariji: "Spomni se, da sem Tvoj otrok, Tvoja last in posest". Pomembna pesem prav za novomašniško slovesnost, saj bo ob Materi novomašnik gotovo velikokrat iskal pomoči pri Najvišjem v težavah, ki mu jih bo poklic stalil na pot.

Že zavlada tišina v cerkvi. Najlepši, najsvetejši trenutek. Novi svečenik dviga Telo in Kri, dar za naše odrešenje, spravo za naše grehe. Neskončna je dobrot božja.

Še enkrat se zahvalimo Bogu za to veliko dobroto, ko ob koncu maše zapojemo "Tebe Boga hvalimo", nato pa — da ne prekršimo starih naših navad — na gostijo.

Dobri cordobski Slovenci — staronaseljenci so kljub velikemu nasprotovanju drugačermislečih sorojakov — dovolili, da se ta del novomašnega slavlja izvrši v Slovenskem domu. Tam že čakajo belopogrjnene mize, v kuhinji se že sučejo skrbne gospodinje, da čim lepše postrežejo gostom. Gospa France-tičeva nam pripoveduje s ponosom — kako tudi ne —, da je ta dom zgradil njen mož sam, z edino pomočjo enega delavca. Pač lepa žrtev za skupnost. (Naj bi se ob tem morda vsaj nekoliko zamislili naši sorojaki — novonaseljenci, ki nas je že skoro 4000 samo v prestolici.) Gostija poteka v prijetnem razpoloženju; govori in pozdravi, pa naša lepa pesem vmes. Kar ne morejo je prehvaliti rojaki, ki so že dolga leta tu v tujini. Še in še bi poslušali; pa pri navadnih, narodnih še krepko poprimejo s svojimi glasovi, da se daleč razlega naokrog izraz naše slovenske duše — pesem, naša največja prijateljica, naša najznačilnejša lepota.

Ure minevajo kot trenutki in že je čas, da se moramo posloviti in oditi na avtobusno postajo, da se vrnemo nazaj v Buenos Aires.

Novomašnik z rojaki po krstu Lovrinove Anice v Cordobi.

Nekoliko težko, a vendar se odtrgamo od prijetne družbe. 'Na svidenje!' — 'Na svidenje!' "Pošljite nam kaj Slovencev iz Buenos Airesa, da globlje zarjemo tukajšnjo ledino med sorojaki" — to je še zadnje naročilo skrbnega Lovrina, preden naš avtopulman oddrvi spet proti prestolici.

Sedimo znova v udobnih naslanjačih, izmenjavamo misli in veseli smo, da smo bili priče današnji slovenski slavnosti daleč od rodne zemlje.

Naše misli zmoti razgovor šoferja s potnikom. Govorita o varietetu, o cenah v njem in za poslastico vpade še vprašanje "Hoy es sabado?" Človek božji! Taka nedelja je bila danes, ti pa niti tega ne veš, da je Gospodov dan! V potolaženje se oglasi z naslanjačev naša pesem in zamori puhli razgovor. "Mi pa ostanemo, kakor smo bili." Daj Bog, da bi res in da nas tujina ne bi spremenila, kakor je mnoge, mnoge...

Dr. J. S.

Novomašnik Kavčič po posvečenju.

Komtarjev sin

Politkomisarja Primoža žena je bila pred porodom. Prav za prav nihče ni določno vedel, če je bila v resnici njegova žena. A od tistih dob sem, kar so sklepali zakon pod brezo, kot so rekli, tega nihče več vprašal ni. Ljudem je bilo nazadnje vseeno, čigav je kdo in s kom kdo živi. Tisti, ki so božji — in teh je več od onih, kateri niso — čuvajo svoj zarod, da se jim ne izpridi; za druge pa molijo, da bi se jih Bog usmili, če so vredni.

V Primoža pa je tiste dni stopilo nekaj kot tesnoba. To je dobro vedel, da ne bo dolgo, ko bo v tej hiši, ki si jo je bil s krvavo roko prisvojil, jokalo nekaj, kar bo živo, in da bo tisto nekaj — njegov otrok. Določno si tega ni mogel predstavljati, kaj naj mu bo otrok, njemu, ki je bil vaju smrti in je skozi dolga štiri leta klal žive ljudi. Kako bo temu živemu bitju, ki ga je pričakoval, nekoč pogledal v oči, če ga bo vprašalo, kaj je v svoje mladosti dneh počel, pa tudi ni vedel. Tega ni nikoli razmišljal, prav nikoli ni bil z ženo besede o tem izgovoril, niti tistikrat ne, ko mu je kar po vsakdanje, tako mimogrede povedala, da se čuti mater. Tistikrat se je samo glasno zarežal, od prešernosti dvakrat, trikrat sprožil v zrak in zakričal:

“Dobra je ta! Storil bom, da bo svojega očeta vreden sin; koj prvo uro mu bom oprtal puško, da jo bo svoj živ dan nosil...”

Bruhnil je med zvesto tovarišijo in pil tam do pozne noči. Ko so se razhajali, mu je vsakteri od tovarišev vroče zaželel, da bi njegov sin kot zvest revolucionar pobil vsaj dvakrat toliko bele golazni kot jo je bil oče. Kar dobro in prav mu je prišlo, da je bila tudi žena z njim in z njegovimi enih misli. Zato se je bil vpričo nje nekako zaklel:

“Najin sin bo imel že od prve ure odprte oči in kadar doraste, bo izbežal iz vseh smrdljivih lukenj poslednjo črno golazen. Zato bom poskrbel jaz, njegov oče!”

Vse to je bilo že pred meseci in Primož je bil po tistih prvih dneh na vse pozabil. Zdaj pa, ko je bil porod blizu in mu je žena že dober teden noč in dan prav do neznosnosti sitno tožila med blazinami, ker ni mogla roditi, četudi je njena ura že prišla, ga je tesno obšlo. Nikoli si ni mislil, da bi mogla ženska, ki jo je bil prvič videl še v hosti, kako moško je potisnila mlademu izdajalcu nož v grlo prav do ročaja, tako čisto brez moči ležati na postelji in stokati kot cmerava punca. Pa tudi misel, čemu prav njegova žena ne more roditi, ko je šlo vendar drugim vsem, kar jih je poznal, tako po sreči, ga je zmedla.

Dvoje imenitnih zdravnikov se je trudilo okrog nje, a opravila nista prav nič. Primož pa se je tisti teden držal doma več kot ponavadi. Tako čisto vseeno mu le ni bilo, če bi mu žena umrla, čeprav nazadnje nič posebnega ni čutil do nje. Res, bolj mu je šlo za otro-

ka kot za mater. Kajti na sina — in prepričan je bil, da drugega ne more biti kot sin — je bil že tistikrat strašansko ponosen.

Tisti dan je tedaj prestregel zdravnika, prav ko sta se menjala, in ju vprašal:

“Bo šlo?”

Starejši od njiju ga je resno pogledal, brez bojazni:

“Če je Bogu po volji, bo šlo.”

Primoža je zbudlo. Črno se je zarežal v moža, ki se je tako izdal, da ni od njegovih: “Molči o Bogu, tovariš! Tega smo mi že zdavnaj pognali in naše pesti so ti porok, da se ne vrne več. Zame in za moje Boga ni. Po-vej, kaj ti lahko storiš?”

Medlo in prizanesljivo se mu je nasmehnil stari zdravnik:

“Vi, kar vas je, mislite in delate po svoje. Vse zmorete in mnogo tega, česar ne zmorete, s silo zmorete. Tod pa ne zmoreva ne ti ne jaz prav ničesar!”

Mlajši, ki je stal tudi tam, je molčal. A kazno je bilo, da je z onim, ki se Primoža ni bal, enih misli. Saj vedela sta kaj dobro oba, da je bilo tudi med tovariši zdravnikov mnogo, a Primož jim ni prav zaupal. Zato je njuju pozval. In sta prišla, ne zaradi denarja, ki jima ga je bil od zvezd visoko obetal, marveč ker je bila njuna dolžnost — pomagati vsakomur, tudi tem, kateri ljubijo silo in gospodarijo s krivico.

Nič ni dejal Primož. Sam vase se je zaprl in ni vedel, kaj bi.

Pod noč je bilo, ko ga je prišel klicat mlajši obeh zdravnikov, ki je bdel pri porodnici.

“Pridite, vaši ženi ni dobro...”

Primoža je vrglo. Ko je odprl vrata v sobo, kjer je ležala, je zastrmljen obstal na pragu. Tam na postelji je bila žena. Zvijala se je v krčih, kot se zvija šibje ob potoku in navalu neurja. Obraz ji je bil spačen tako, da jo je Primož težko prepoznal. Z obema rokama se je divje otepala strežnice, ki jo je skušala umiriti. Dvignila se je v blazinah, se vročično zagledala k vratom, kjer je stal Primož, stisnila pesti in kričala:

“Tega primite... Udari... Juriš, tovariši... bij, kolji... crkni... hudič črni, ne uideš nam več... počasi, da ne bo koj crknil... zmagamo, tovariši, sam vrag je z nami...”

Potem je za trenutek omahnila in samo težko sopla. Pa jo je dvignilo spet, čeprav sta jo zdravnik in strežnica trdo držala. Kot obsejena je kričala v davnih prividih, ki so ji izvabljali pene na ustne. Kazno je bilo, da se ji v zmedenih, vročičnih mislih spovrača vse, kar je njega dni sama videla in doživljala.

Primož je samo strmel. Tiho se je od nekje, sam ni vedel, kdaj in kako, prikradla groza in ga objela. On, ki je videl toliko krvi, ki se je smejal peklenskimi mukam deset in de-

set trpečih, je zdaj trepetal. Siva bledica mu je sedla v lice, po hrbtu ga je stresal srh in potne kaplje so se mu prilepile na čelo.

"Ta tam mi je žena?" ga je spreletelo. "Spaka nečedna, ki vrešči in blede, kot bi blaznež ne znal tako!"

Skušal se je odtrgati od tega strašnega, kar je gledal, pa ni šlo. Kot bi ga bil nekdo prikoval tja k vratom, je samo buljil v vročično ženo in hlatal po sapi.

Ženska pa je kričala in bruhala ostudne kletve na vse, ki jim je njena roka nekoč rezala v živo meso in so bili mrtvi že dolgo. Zdelo se je, kot da so vsi ti zdaj oživelci in ji hodijo, takšni, kot so omahnili pod njenim nožem, v obisk.

"Pobijte jih... vrzite jih ven... ne, ne, nočem gledati... kri, povsod kri..."

Oči si je zatiskala s dlanjo, omahnila spet in zarila glavo v blazine, da bi ne gledala več.

Tedaj je zdravnik pristopil k Primožu, ki se je prislonil na podboje, in šepnil:

"Če je nož ne reši, sta izgubljena oba — otrok in ona!"

"Storite! Ne vem, kaj vam dam, če ju rešite!" In v nekšnem čudnem prividu bodočnosti je udaril: "Hočem sina, da bo izpolnil, kar je začel oče! Mora živeti..."

Zdravnik pa se je samo nasmehnil in dal prepeljati otročnico v bolnišnico.

* * *

Nihče ni vedel, kako se je zaprav namerilo, da se je žena umirila povsem, ko so jo prepegljali tja. Tudi zavest se ji je vrnila in skoraj nekšna mehkoba ji je legla na obraz, kot se to prigodi človeku, ki je ječal v hudih sanjah, da ga je bil v snu nekdo stresel, da je hudo prešlo in so bile sanje spet lepe. Zdravnik je stal ob nji in jo zdaj zdaj prijel za zapestje. Vročina je prešla in blodnje so jo pustile. Nož ni bil potreben več. Primožu, ki je sedel zunaj na hodniku, je dejal, da k jutru upa na vse dobro.

Tako je tudi bilo. Kajti ko se je prva sončna luč prebila skozi steklo v visokem oknu, je otročnica odprla oči in poltiho vprašala, kje je. Potešili so jo, da bo dobro vse, naj se ne vznemirja. Trudno je obrnila glavo k oknu in se za trenutek zagledala v dan, ki se je

rodil. Potem pa se je zmisliła, da nosi otroka pod srcem in da bo tudi ona rodila.

"Tovariš", je s težavo poklicala zdravnika, ki se je nagnil k nji, "glej, tako živ in nasmejan bo moj sin kot jutro tam zunaj. Pravi partizan!..." se je sama sebi nasmehnila.

Koj zatem pa so jo spet stisnili krči. A to pot ni bilo vročice. Le sople je težko in s silnim naporom obračala potno glavo. Čez čas je iztisnila, kot da ni več ona, marveč neka povsem druga, ki je do zdaj ni bilo v nji, ali pa je že zdavnaj umrla:

"Tovariš, bojim se..."

"Nič strahu!" jo je miril zdravnik in pomignil babici, naj bo nared.

Otročnica se je nenada dvignila in zaječala. Začudeno, skoraj prestrašeno je objela z očmi zdravnika, babico in strežnico, potem pa se je v čudni omotici zagledala nad vrata. Dolgo je gledala tja. Vsi, ki so stali ob nji, so se spogledali. Tesno jim je bilo: nad vrati je visel križ...

Ženski se je pomračil obraz in trde, sovražne črte so se potegnile čezenj. S težavo je iztegnila roko in pokazala na križ:

"Tovariš, vrzi ob tla tisto znamenje. Moj otrok ne bo gledal te spake!..."

Mrzlo je obšlo zdravnika in ženski ob njem je streslo. A zdravnik se je zbral. Skoraj nebrizno jo je zavrnil:

"Kdo je križ tja obesil, ne vem. Jaz ga snemal ne bom!"

Težka jeza je otročnici spačila obraz. Skrčila je pesti, čudno zavila glavo in zakričala. Bilo je...

Ko se je prebudila spet, je bil Primož že ob nji. Prvo, kar je izgovorila, je bilo vprašanje:

"Kje je otrok, moj sin...?"

"Res, sin je..." jo je hitel zagotavljati Primož.

Babica je prinesla dete. Hotela ga je podati materi, pa jo je zdravnik zadržal in ji počasi, s prodirnim pogledom sam podal beli sveženj:

"Nič strahu, tovarišica! Ne bo gledal tvoj sin spake na steni... otrok je slep...!"

In ji je položil sina-partizana v naročje.

Miklavž Trpotec

MARIČKA SI KUPI PAJČOLAN

Morda bi bil naslov še boljše takole: Kako je šla Marička k maši.

Kako je šla pač? Tako kot je bila vajena od doma in po svetu!

Da, čisto tako je šla! Z rožnim venčkom in mašno knjižico. Pa zgodaj se je napotila, da ne bi zamudila, pa tudi... lep čas je že minil, odkar ni bila pri spovedi. Saj bi bilo res dobro, da spet malo prah pobriše po svoji duši, posebno ker je tukaj po buenosajreških cestah vsakovrstnega prahu in dima toliko, da se marsikatera duša okadi kot... No, takih primerov na res ne kaže postavljati, čeprav je res, da je treba prav paziti na to, da se ne zgodi z nedolžnostjo kot s pridelki prekajevalnic, če pridejo mačkom in psom v zobe...

Marjanca je torej hitela svojo pot. Sicer bi jo mikalo enkrat na Avellanedo, kjer, pravijo, se tudi prav lepo številu Slovencev zbere in je prav lepo, toda danes ni pravi čas na to pomislila, zato je kar ravno pot ubrala, da pride čim preje. Kar tramvaj št.5 se ji zdi najbolj prikladen. Na višini Rivačavija 4000 bo izstopila, nato tri kvadre na levo, pa bo na mestu.

Marička čaka na tramvaj. O ti šmentana šajtrga! Mislite, da ga je dočakala? Upala je pač, pa vse zastoj. Dobro, da kléti ni znala, ker sicer bi se gotovo primojdušala... Kar sama sebi se je zasmejala ob tej misli, a mesto da bi si grenila življenje, je raje pomislila: če ni prama, bo pa šimel! Toliko

se je že razgledala po mestu, da je vedela: Priti moram na Rivadavio, tam pa na podzemno, pa je vse narejeno, ker ta me bo tudi postavila na tisto ulico, ki se tako nekam čudno imenuje, da si nikoli ne bom mogla zapomniti...

"Kako je že neki? Tako nekako kot Mataj... Mataj. Ti Matajev Matija! Za nekaj mi pa le prav prideš, samo prav mi pa le nisi povedal, ker ni Mataj... A že vem, grški Y je na začetku, morda bo Yataj ali pa Yatay."

Pa je Marička brihtna in ne zgubi tako zlepa glave...

Nak, pa tudi sedajle je ne bom! Tako je krepko stopila, ko je uzrla nekega gizdalina, ki se ji je sladko smehljajal in nekaj besedičil, kar je izzvenelo v "que chica simpática"...

"Žival," je zavrelo v Marički! "Misli, da sem kot tiste polizanke z namazanami žnabli in nohti..."

"Boljše bi napravil, da bi šel k maši danes, ko je nedelja," je Marička nasvetovala malo bolj prijazno, in glej, že je bil gospodič pripravljen, da jo spremi...

"Seveda!... Zaradi mene ali zaradi Boga?"

Marička mu je videla globoko v dušo in je razumela, kakšna je taka gizdalinska pobožnost.

"Mene že ne boš, ne!" mu je zabrusila, pa se je na peti zavrtela in pohitela tjavendan, in kar dobro zadela, kajti tramvaj, na katerega je naletela, jo je že peljal proti Rivadaviji. Tam je našla vhod v podzemsko in čez nekaj minut je bila na tisti "Matajevi" ulici in potem še naprej na tisti, ki zveni nekam tako kot Belgrad, kjer je pa Marička že kar dobro doma. Kar na številko je pogledala in treba je bilo tako, kajti bilo je še zgodaj, zato znanih ljudi pred cerkvijo še ni bilo.

"Ti grdaviš ti," je še vrelo po Marički. "V tem mestu pa res pošteno dekle skoraj na cesto ne sme in še v cerkvi bi se ti znal kdo prismočiti." I, no ja! Spomnila se je gospoda Matevža, ki so tako lepo podučili dekleta in povedali, da je veliko možkih, ki so kot čmrlji, ki lepo brenčijo, dokler medu ne polizejo, in ko še cvet onečedijo, brez besede zginajo...

"No, hvala Bogu, tukaj sem na varnem," tako se je Marička oddahnila in stopila v vrsto in tudi svoj namen glede spovedi in svetega obhajila postavila na red.

"Tukaj sem kot doma," tako se je čutila srečno. Tamle je Marija na oltarju kot doma, vse v cekvi kot kjerkoli na slovenskih tleh. Pa je res dober Bog, ki nam je košček domovine celo v tej daljni tujini pripravil.

Kar tajala se je od zadovoljstva in res je bila pobožna njena molitev, posebno še ko je slišala slovensko pridigo in potem ko je zbor tako lepo zapel, da je tudi ona nehote priložila svoj glas.

Pa jo je nekaj dregnilo.

"Kaj pa je?" je začudeno pogledala in videla je poleg sebe neznano žensko, ki ji je donujala neki listek.

Vzela ga je in brala besedo "modestia"... To je menda dostojnost? tako je ugibala in skušala razbrati, kaj je vsebina. Ženska jo je pa med tem gledala in ji kazala na glavo.

Marička se je prišla za glavo in se otipavala, kaj bi bilo pač narobe. Kar nič ni našla.

Pa kmalu je bila zadeva pojasnjena. Ženska je že imela v rokah pajčolan in ga ji je porinila, naj si ga dene na glavo, ker prav tedaj se je začelo že sveto obhajilo.

"E, kaj bi to," je odklanjala Marička. Navadila se je že po svetu hoditi v cerkev gologlava. Saj jim v Italiji niso nič rekli, in kaj naj bo tukaj drugače... Saj druge vse gredu tudi brez rute in pajčolana, tako je Marička vztrajala pri svojem. Kar tam je pustila pajčolan in šla gologlava k božji mizi...

"Saj Bog ne gleda moje glave, ampak mojo dušo," tako je prevdarjala.

Ko je prišla nazaj na svoje mesto, je soseda pajčolan že spravila in zbrano molila, ne da bi Maričko poskusila motiti. Tudi po končani maši jo je pustila v miru.

Toda Marička je tisti list le vzela s seboj in ga je potem doma prebirala, tako dolgo, da ga je razumela. Besede "escote", "hasta el codo", "medias" je pa poiskala v slovarju in navdilo vzela zares.

I, no, pa naj bo!

"Človek se na nekaj navadi, pa mu je zmeraj neljubo opustiti, ker mu je prešlo že v naravo. Pa če je res tukaj tako prav, pa naj bo. Tega bi pa že ne doživela rada, da bi me kdo imel za gizdalinko, ki hočem z lasmi fanta loviti... ki prodajam kožo... pa da bi se mi primerilo, da me iz cerkve kje poženo in da mi sveto obhajilo odrečejo radi nepokrite glave, kratkih rokavov ali nogavic. Taka pa že nisem, da bi se radi mene kdo pohujšal."

"I, no. Pa saj je tudi pri nas doma bilo tako preje v zdravih časih. Ženska naj bo pokrita v cerkvi, tako je menda že sveti Pavel zapisel in jaz se z njim ne bom pregovarjala."

Pa se je spomnila Marička še na tisto Kočmarjevo, ki nič prida ni, pa se je že tudi znašla v tej deželi in ima denar, da si kupuje pudre in barvice za usta in nohte; za "tul", s katerim bi si pokrila glavo, pa še nima denarja... in tisto, kar prihrani na kratkih rokavih, tudi menda ni dovolj za nogavice... No, saj ji še marsikje manjka in marsikaj...

Naslednjo nedeljo je Marička prišla k maši s preprostim tulom. Pa je pogledala tudi po drugih tovarišicah in videla, da ta stvar res ni napačna in bo prav gotovo lepše, kadar bodo vse prihajale s pokritimi glavami.

"I no, počasi se moramo pač navaditi, grdo bi bilo, če bi za nami s prstom kazali in se norčevali, da smo hribovske bunke. Če pa je to v božjo čast, je pa seveda že mnogo lažje storiti." Tako je prepričala Marička sebe in prijateljice, da je že čas, da vzamejo zares tisto navdilo, ki je nabito na cerkvenih vratih.

Janez Hladnik

V Slovenski pisarni na Victor Martinez sta na razpolago slovenska molitvenika
KRISTUS KRALJUI (§ 5.—) in VEČNA MOLITEV (§ 10.—)

IZ ŽIVLJENJA CERKVE

PREGANJANJE CERKVE NA MADZARSKEM

Polnočnice v stolnici v Budimpešti se je letos udeležil tudi ministrski predsednik Dobi. Sveto mašo je daroval kardinal Mindszenty. Minister se je ob izhodu izrazil: "Kako lepo bi se razumeli s kardinalom, če bi on le maševal in ne bi zahteval, naj bom jaz njegov ministrant." Naslednjo nedeljo zjutraj pa so kardinala zadržali v njegovem dvorcu, pozneje pa ga odpeljali v 60 km oddaljeno Budimpešto. Ob aretaciji je bila v nadškofijskem dvorcu kardinalova mati od katere edine se je smel posloviti. Katoliški svet

je takoj protestiral. Med drugimi izjavami je zanimiva zlasti ona kardinala Spellmana iz New Yorka: Aretacija kardinala Mindszenty je sad dolgomešnih groženj in nakan rdečih fašistov. Kraji in imena se menjajo, preganjanje Cerkev po komunistih pa se nadaljuje. Za tega novega mučenika ječa ni nekaj novega, kajti že pod nacisti je tičal v njej leto dni, ker se jim ni maral udinjati. — Konzistorijalna papeška kongregacija v Rimu je objavila posebej Sveti Stolici pridržano izobčeneje nađ vsemi, ki sedaj kardinala ovirajo pri izvrševanju

njegove oblasti. Nad vse pomembne so besede, ki jih je kardinal nekaj dni pred aretacijo zapisal v pismu ogrskim škofom:

"Pri nobeni zaroti nisem udeležen. Svojemu škofijskemu sedežu se ne bom odpovedal. Priznal ne bom ničesar. Če boste pozneje čuli, da sem priznal ali se odpovedal škofovstvu in da sem vse to celo z lastnim podpisom potrdil, vedite, da je to samo posledica človeške slabosti, in že vnaprej izjavljam, da je takšno priznanje nično in neveljavno."

Predsednik italijanske republike Einaudi pri papežu. Sedanja republika Italija je Cerkev mnogo bližja, kakor je bila savojska monarhija, zlasti v dobi pod fašizmom. Mussolini je menil, da se bo z lateranskim paktom dvignil nad Cerkev, pa se je zmotil. Obiskal je pač Pija XI, dočim njegovega naslednika Pija XII. nikdar ne. Pija XI. je v letu podpisa lateranskega pakta obiskala tudi italijanska kraljeva družina; prvič po l. 1870 je Savojec prestopil vrata Vatikana. Zadnjič pa so doživeli pomembno gesto sedanjega predsednika italijanske republike Einaudija, ki je 15. decembra 1948 obiskal papeža in s tem izkazal svoje spoštovanje, še več, spoštovanje cele republike nasledniku Sv. Petra.

Zastopnik Svete Stolice v UNESCO. Odkar obstoja UNESCO (mednarodna vzgojna, kulturna in znanstvena organizacija Združenih narodov), se je nje zasedanja prvič udeležila tudi Sveta Stolica, in sicer kot opazovalka. Zastopal jo je apostolski nuncij v Libanonu, kjer se je zasedanje vršilo. Tedaj se je tudi prvičkrat zgodilo, da so se zbrani zastopniki uradno udeležili začetne svete maše, ki je bila

po grškem obredu v maronitski stolnici sv. Jurija.

Vatikanski izseljenski urad in IRO bosta za begunce skupno delala. Tako so odločili na zborovanju, ki se je vršilo v Ženevi (Švica) v zadnjih tednih. Zborovanje je vodil ženevski škof msgr. Chaarriere. Član papeškega izseljenskega urada p. Killion se je v svojem govoru zahvalil svetemu očetu za vso pomoč. Med drugim je izjavil: Pomagati moramo tem najrevnejšim, najpotrebnejšim na svetu. Ker med narodi manjka prave ljubezni, njih problema še niso rešili. Čas pa hiti in solze mater vpijejo glasneje kot statistike. Zlasti je v težkem položaju 160.000 invalidov, ki so povsod nezaželeni, in če jim ne bomo mogli pomagati drugače, bodo morali živeti resnično le od dejavne krščanske ljubezni.

Leto'nji božični prazniki v Sveti deželi v vojnem svitu. Preko barikad so morali letos na sveti večer romarji in časniki k znameniti polnočnici v baziliko Gospodovega rojstva v Betlehemu. Za častno stražo so bili arabski vojaki in sudsanske čete, med katerimi je mnogo katoličanov, pod poveljstvom katoliškega arabskega častnika Marrouma.

Stali so pa tamkaj tudi trije topovski tanki za čast in varstvo, saj so se nekaj milj stran bili Judje in Arabci. Tudi v Nazaretu, ki ga imajo zasedene Judje, so imeli v cerkvi Gospodovega oznanjenja polnočnico, a so morali med mašo pogasiti vse luči radi letalskega alarma. Napovedana polnočnica v Jerihi se pa sploh ni mogla opraviti, kajti malo preje so tri bombe padle tik zraven tamkajšnje cerkve Dobrega Pastirja.

Papežev božični govor je v vatikanska radio oddajna postaja prenašala v 29 jezikih, med drugim v sledečih slovanskih: slovenskem, poljskem, slovaškem, češkem in hrvaškem.

O POMENU TISKA

je koelaski kardinal Frings govoril 29. julija 1948 francoskim časnikarjem: "Najvažnejša činitelja za mir sta duhovnik in tisk. To smo spoznali Nemci zlasti v Goebelsovi dobi. Brez tiska in javnega mnenja ne more noben državnik začeti vojske."

Slovenska Krajina.
Redni letni občni zbor se bo vršil v nedeljo 20. februarja z začetkom ob 16 v društvenem prostoru Almafuerte 254, Avellaneda.

KAKO SO SLOVENSKI IZSELJENCI PRAZNOVALI LE-TOŠNJI BOŽIČ

Sami nam pišejo:

Buenos Aires, Božič 1948. Za večino od nas prvič spet izven taborišča, prvič v službi do zadnjega, prvič v poletju. Vse zunanje in prav nič pomagalo poglobljenju, razpoloženju. Vendar so duhovni gospodje vse storili, da so nas napotili k jaslicam. In prav malo jih je bilo, ki se nam niso pridružili.

Duhovna obnova na prvo soboto za moške, na prvo nedeljo za ženske — nas je zbrala, da nam je božja beseda šla v srce in da smo močni v skupnosti zase in za vse sprosil blagoslova in pomoči. Čutimo, da so nam redne duhovne obnove potrebne; naj bi imele kar določeni dan v mesecu, da ne bo pozabljivost koga odtrgala.

Duhovna obnova je vse povabila k sveti spovedi, ki je pogoj, da "se zravna, kar je krivo, in zviša, kar je nizko". Potem pa so bile spovednice dan za dnem zavetišča, kjer smo dobivali odpuščanje, milost, pogum in moč vsi pribivalci mravljišča ob La Plati, ljudje po okolici, v Córdoba, Mendosi, v Comodoru. Posebno oddaljeni rojaki so to pot morda najboljše v življenju zažutili, kaj pomeni kristjanu duhovnik, in se niso zaprli klicu božje milosti.

Tako smo pričakali sv. večera. Marsikje so družine in posamezniki pripravili darilo Detetu z molitvijo rožnega venca; ta čudovita vez je švignila preko oceana in združila člane rodbin, ki jih je človeška nezmožnost in hudobija razmetala. Že zgodaj so se od vseh strani — iz podzemlja, iz vlakov, s tramvajev, iz avtobusov in kolektivov — natkale skupine ljudi pod okrilje sv. Rože in vse to je govorilo slovensko, vse radostnih obrazov, vse polno prijetnega zanimanja za znance, vse pričakujoč Jezusove daritve in roze milosti. Velika spodnja cerkev je bila polna do zadnjega. Molitve in petje in duhovnikov govor, vse je bilo domače, vsi smo postali

spet otroci, pastirčki, hvaleč in slaveč božje Dete, ki vemo, da nas je bilo veselo, saj smo mu skoro vsi ponudili svoje duše za bivališče in Dete je ponižno in ljubeznipolno stopalo v nas. O, da bi v vseh vedno ostalo. Tako je prosil č. g. Hladnik, ki je sv. mašo opravil. Drugo jutro smo se zbrali še k slovesni sv. maši.

Vse drugo ni bilo več važno, pa je le pr. spevalo k temu, da so prazniki lepo potekali. Voščila, pojedina, obiski, izleti na sv. dan in na dan sv. Štefana. Potem pa spet osemurni delavnik, vročina, pa pričakovanje novega leta in novih dogodkov.

Mendoza. Vsaj nekaj domačega smo hoteli narediti Slovenci v Mendosi, in sicer smo imeli polnočnico s slovenskim petjem in domačo besedo v kapeli Colegio San José, na sveti dan popoldne v cerkvi San Nicolas pa pete litanije in blagoslov. Po litanijah smo imeli v Colegio San José otroško božičnico za vse Slovence. Prilika za sv. spoved je bila na sveti večer in sveti dan.

Córdoba. Na sveti dan smo imeli v cerkvi Pio X ob pol 11 sv. mašo, ki jo je daroval č. g. Kavčič, naš novomašnik, ki je imel ob tej priliki lep cerkven govor, tako da so bili ganjeni stari in novi naseljenci. Tudi mešani pevski zbor novih in starih naseljenčev je bil organiziran in je lepo pel slovenske božične pesmi. Tako smo se res prav po božično počutili. Le škoda, da niso vsi vedeli, da bo slovenska maša, tako bi se jih bilo od staronaseljencev več udeležilo. Kljub temu nas je bilo za začetek lepo število. Mnogi so izrazili željo, da bi bila maša s slovenskim petjem vsaj enkrat na mesec.

Slovenski akademiki v Madridu. Kakšno je bilo božičevanje? V kolegiju smo začeli s kajenjem naših sob in z rožnim vencem, kar je naša navada. Pri polnočnici je pri 3. maši pel naš pevski zbor. Na Sveti dan popoldne je naš zbor

nastopil v Radio Nacional z našimi božičnimi pesmimi. Zapel je: Glej zvezdice božje, Božji nam je rojen Sin in Noč božična, sveta ti. Vmes je radijski napovedovavec povedal kratko vsebino pesmi. Na koncu pa je našemu zastavil vprašanje, kakšna je razlika med našim in španskim Božičem. Slovenec je kratko razložil naše božične običaje in potem dejal, da vidi razliko predvsem v tem, da se pri nas držimo ta dan doma, ne da bi delali obiske, dočim je pri njih velika "alegría" na cesti. Danes na Štefanovo imamo skupno božičnico, kjer bomo naredili po "kranjsko", imeli bomo tudi brucovski izpit. — Tako bomo končali letošnje božične praznike. Prevelikega domotožja ni bilo, ker smo znali vse lepo po slovensko pobraviti in si ustvariti v slovenski družini slovenski Božič. Škoda, da ni snega, bi bilo bolj božično!

Comodoro Rivadavia. Najbolj oddaljena skupina kakih 40 Slovencev, 1800 km daleč, se je lepo pripravila na božične praznike. Ob obisku slovenskega duhovnika iz Buenos Airesa (g. Orehar) so se s tridnevno duhovno obnovo pripravili za sv. spoved in še na kvaterno nedeljo kot večasih Slovenci doma ter tako še bolj med seboj notranje povezani pričakali Božiča sredi petrolejskih črpalk v argentinski pampi, v mislih na ostale rojake in dom. Več o tem v prihodnji številki.

ŠE ENA SLOVENSKA NOVA MAŠA

18. dec. je bil posvečen, 19. dec. pa je zapel prvo sveto mašo naš rojak P. Emilio Skert, star 23 let.

Rojen je bil v Krajcu nad Kanalom. Očeta je družini smrt prežgodaj pobrala, tako da je ostala mati sama z vso skrbjo za otroke. Pa je Bog poskrbel za potrebno družino na tako odličen način, da je dva sinova poklical na pot duhovskega življenja. Emilio je vstopil k lazaristom in je sedaj že dosegel čast oltarja. Mlajšega brata pa, če je volja božja, čaka enaka odlika v nadškofiji La Plata, kjer je sedaj v zadnjih letnikih bogoslovja. Novomašnikova družina živi v La Plati.

Novomašna slovesnost se je vršila v cerkvi usmiljenih sester v ulici Cochabamba.

Slovenska nova maša je bila tudi v Santiago v Chile. Daroval jo je g. Petek Franc, novomašni govornik pa je bil č. g. Janez Markič, ki je nedavno došel s Koroške.

K usmiljenkam je vstopilo v Buenos Airesu za jugoslovansko provinco 5 slovenskih deklet. Duhovniški in redovniški poklici so lep dokaz globokega verskega življenja slovenskih beguncev po taboriščih.

Proslave nadškofa dr. Stepinca, ki so jo v Clevelandu priredili 28. novembra katoliški Hrvatje, se je udeležil tudi ljublj. škof dr. Gregorij Rožman in tam govoril.

S francosko ladjo je prišel 28. decembra v Argentino župnik Vinko Lovšin iz Litije, ki je zadnja leta preživel v Švici. Odhaja v škofijo Mercedes.

Po dekretu kard. Copella je imenovan za kaplana v župniji San Pedro Apostol, Bermudez 2011 č. g. Štefan Tonkli, duhovnik gor. škofije, ki je pred tedni prišel v Argentino.

Dospela je bula sv. Stolice, s katero je imenovan za naslovnega škofa Aulonskega in pomožnega škofa kard. Copella v Buenos Airesu preč. g. dr. Manuel Tato, župnik pri Nstra. Sra. de Balvanera. Je to eden izmed mlajših, zelo delavnih župnikov nadškofije. V svoji službi bo nasledil msgr. T. Solarija, ki je odšel za nadškofa v La Plata, kjer je dosti slov. duhovnikov in vernikov.

V USA je v zadnjem času prišlo več slovenskih duhovnikov: Č. gg. Jeraša Franc, Kapus Jože, Zdoljšek Alojzij, Dolšina Janez, Jernej Svete, Jože Mavsar in dr. Kolarič, ki je po kratkem bivanju iz USA odšel v Canado za delo med Slovenci.

Pozdrave z juga pošiljajo rojaki, ki so se naselili v Mar del Sur in v Chapadmalalu pri Miramaru (Mar del Plata). 1. januarja je pohitel k njim na obisk č. g. Hladnik ter jim omogočil tudi prejem svetih zakramentov in slovensko službo božjo za praznike. Opis tega obiska in slike, če so uspele, objavimo v prihodnji številki "Duhovnega življenja".

ŠE NEKAJ SLIK Z MIKLAVŽEVANJA V BUENOS AIRESU V DECEMBRU 1948.

Hudiči so se na vso moč postavljali, dokler se ni prikazal sv. Miklavž in jih ugnal.

Lepo je bilo videti vse blažene otročiče in srečne starše ob dobrotnem nebeškem poslancu.

Občinstvo je bilo včasih nasmejjano, včasih pa od hudobcev preplašeno. Na koncu smo šli vsi zadovoljni domov.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da je naša preljubljena mama, tašča in stara mama

VIKTORIJA KORON
por. PODGORNİK

za vedno zatisnila oči dne 27. 11. 1948 v Malovšah na Vipavskem, stara 76 let. Za njo žalujejo: Sestra Lojza por. Zucconi, Gizela por. Podgornik, Pepca por. Satej, Bernarda por. Ličen in Valerija por. Urbas, in zetje in snahe, vnuki in vnukinje.

Draga mama, počivaj v miru in naj ti bo lahka rodna zemlja!

Sveta maša za rajno se bo darovala 30. januarja pri sv. Rozi ob 12.

Malovše - Buenos Aires.

Za vedno je vzela slovo 74 letna **Ana Perme** doma iz Velike Kostrevnice pri Litiji. 21. decembra je začutila bližino božje dekle in si dala prinesiti sveto popotnico za na pot v večnost. Blaga in globoko ver na žena je pač zaslužila to veliko milost in je zato imela tako srečno smrt. Na zadnjem potu sta se poslovila od nje tudi dva brata Lenček, oba duhovnika, prijatelja družine izza davnih dni.

Rajna zapušča tukaj hčer Pavlo por. Rozina, ter zeta in 2 vnuka, Maša za rajno je bila 25. dec. Prihodnja maša zanjo bo na Avellanedi 20. febr. z žalnico ob 10. uri.

Romanje v San Antonio de Padua je zbralo lepo število rojakov. Pri maši in popoldne je bila cerkev polna ne le vernikov, temveč tudi lepega petja. Staronaseljenci so že vedeli, kako je v San Antoniu, novi pa so nekateri šele pre-

poznó zvedeli, sicer bi narod ne imel kam iti. Tako je bilo pa ravno prav vsega in smo ravno vse zaloge pijače porabili, ko je bilo čas oditi.

Popoldne je imel pridigo č. g. Mali, ki je s krasnimi besedami povdaril vzrok nezadovoljnosti in nesreče, ki je nevhvaležnost.

Palčič Emil lepo pozdravlja vse svoje znance in prejšnje svoje farane iz Zapotoka in jim želi srečno novo leto. Je sedaj za župnika v Guayaquilu. Ta župnija ima 25 tisoč duš. G. Ignacij Skobe se nahaja v Playas v nekem letoviškem kraju. G. Križman Andrej je sedaj župnik župnije Sv. Lucije. G. Femc Boris je župnik župnije Balzar in je sosed g. Križmanu Andreju. G. Bukavec Janez je za župnika v Posorji.

Poročila sta se v Lanusu Elena Fujs in Rafael Tisano; v Ituzaingo Hilda Trobec in Florindo Ramos.

V Domžalah je umrl zlatomašnik preč. g. **Franc Bernik**, tamošnji župnik. Rojen na Trati nad Škofjo Loko je skoro vse svoje duhovniško življenje preživel na Goričici — kakor je prvotno ime za domžalsko sosesko. Za človeka skoro nerazumljivo, koliko je delal tudi zadnja leta, ko se je postaral. Znan je bil kot praktični dušni pastir, religiozni pisatelj (Spolnui zapovedi, Zgodovina domžalske župnije in mnogo priložnostnih spisov po listih), kot glasbeni in zlasti tudi kot karitativni delavec. V izgnanstvu pod nemško okupacijo je v Ljubljani l. 1944. praznoval zlato mašo, se po koncu vojne vrnil v Domžale, kjer je pa omahnil. Kaj je bil, je pokazal pogreb, na katerem se je zbralo 40 duhovnikov in 2000 ljudi.

Renče pri Gorici. 21. nov. je umrla v Volčji Dragi **Marija Rijavec**, v starosti 78 let. Doma zapušča moža in hčer, tu v Argentini pa žive hčere: Ema por. Fajt, Marta por. Legiša in Ignacija por. Navar. V Urugvaju pa živi Francka por. Pavlica.

V Podsobotinu je umrl **Božef Brufovka** (18. okt. 1918), star 84 let. Doma živijo še sin in tri hčere, tukaj pa hči Polda por. Maroni in Bernarda por. Taglianu.

V št. **Petru na Krasu** pa je 27. 11. 1948 umrla v starosti 85 let mati znanega prijatelja novodošlih Slovencev g. Blaznika, **Frančiška** roj. Urbančič.

✦ Ga. Frančiška Blaznik

Petdesetletnico rojstva je obhajal č. g. **Anton Ravnikar**, župnik iz Šmarja pri Ljubljani. Tedaj so se zbrali pri njem skoro vsi slovenski duhovniki iz bližine z g. prelatom dr. Odarjem na čelu, ki je na odihu v Buenos Airesu. Slavljenec je tako v družbi 10 slovenskih sobratov preživel nekaj prijetnih uric in trdno sklenil, da hoče vsaj 90 letnico praznovati v domovini, ali v Šmarju ali "Pri Fari". Slovesnost je bila v San Fernando, kjer g. Ravnikar in g. Gogala kaplanujeta.

Za stolnega kanonika v Trstu je imenovan preč. g. **Janko Kramarič**; do konca vojne je deloval kot župnik v št. Petru na Krasu.

V **Zavratcu** pri Idriji je 29. sept. umrl župnik Ivan Miklavčič v starosti 65 let. Bil je na tej župniji 34 let.

Iz **Ljubljane** je prišla vest, da so zaprli rektorja jezuitskega samostana p. Ludovika Lederhasa.

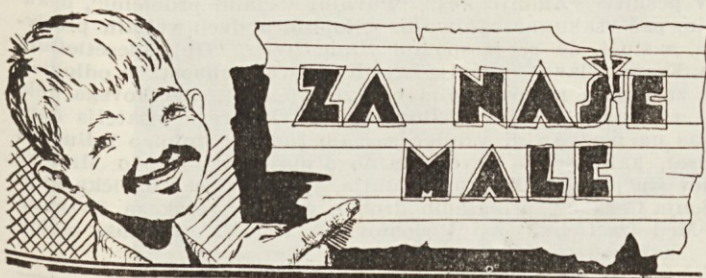
Mariborski škof dr. Ivan Tomažič, ki ga je pred časom zadela kap, je spet nevarno zbolel in ni upanja, da bi okreval.

Karmeličanke na Selu so že po prihodu novih gospodarjev v Slovenijo morale odstopiti del samostana oblasti, drug del pa so morale zapustiti sedaj in se izseliti.

Imenovanje redovnikov v mariborski škofiji na dušno-pastirska mesta: Frančiškan Vladimir Bobek je bil imenovan za kaplana pri Sv. Trojici v Slov. Goricah. Kapucin Albin Klanjšek za kaplana v Sv. Rupertu v Slov. goricah. Trapist Kolenik Janez za župn. uprav. pri Sv. Vidu nad Valdekom. Nekdanji trapistovski opat Pij Novak je bil imenovan za duhovskega pomočnika v šmart-

nem ob Paki, Kaplan Podpečan Srečko je iz Slov. Konjic prišel za župn. uprav. v Makole.

Hrvatski duhovnik Svetozar Rittig poznani somišljenik, simpatizer novega reda, je predlagal k 164. točki zakona o kaz. postopku dodatek, da verskih predstavnikov ni mogoče siliti k pričevanju o zadevah, ki spadajo pod spovedno molčečnost. Pa se je temu uprl komunist dr. Radimirovič, češ da bi nasprotovalo določilom o ločitvi Cerkve od države. Tako bodo mogli zapreti duhovnika, ki radi spov. molčečnosti ne bi mogel pričati.

Molitev

Majhen sem in reven,
a eno dobro vem,
da mamico nebeško
gorko ljubiti smem.

Saj v Lurdu pastirički
si sama rekla to,
kako naj jaz še dvomim,
kar reklo je nebo.

Zato, nebeška mati,
le nekaj si želim,
da te ljubezni svete
nikdar ne izgubim.

SVEČNICA

še pred leti smo otroci na Svečnico nosili svečke k blagoslovu. Mama so nam jih kupili. Poslikane so bile z angelčki in pisanimi venčki.

Svečnica je bila za nas srečen dan. Drugače smo smeli samo od daleč gledati sveče s trepetajočimi plamenčki; mama nas niso pustili zraven, ker so se bali, da se ne bi opekli. Ta dan pa je vsak svojo lučko držal v rokah. Brez joka je prenesel, če ga je plamenček rahlo polizal po roki, pa tudi brez strahu, da bi ga mama okregala, je vsak mirno pustil, da mu je tekoči vosk kapljal po hlačkah ali obleki. Kdo bi na to mislil! Vsak sam jo je prižgal in jo gledal prav od blizu, že zgodaj

smo šli v cerkev in čakali. Prvi je prižgal duhovnik, potem pa, glej, kakor v nebesih se je vse po cerkvi zasvetilo. Kako so žareli obrazi, kakšno veselje nas je prevzelo, ko smo videli, da je vsaka svečka, pripomogla k takemu žaru svetlobe. In vse to je duhovnik blagoslavljal...

Pa zakaj vendar? Zakaj smo sploh nesli svečke v cerkev? Ali samo nam v veselje? Prav gotovo pomeni nekaj lepega. Mama so nam potem razložili: Bela svečka pomeni Jezusa, Kot majhna lučka je prisvetil na svet v sveti noči. Najprej je razsvetlil borni hlevček, ki je bil prej teman in pust. Posvetil je celo v srca Jožefa, Marije in pastirčkov z žarki veselja, posvetil je z dobroti in ljubeznijo vsem ljudem, ki so hoteli, pa tudi vam, ko ste ga sprejeli k sebi na sveto noč. Zato se po pravici Jezušček imenuje Luč.

Vidite pred tabernakljem drobno lučko? Tudi ta predstavlja Jezuščka in pove, da je doma v mali hišici.

Da bi pa svečka, Jezus, vedno ostal pri nas, duhovnik blagoslavlja prižgane luči in vse zbrane ljudi.

Mama so končali, nam pa se je zdelo, da smo kar samega Jezuščka držali v rokah v podobi lučke.

Cerkveni vestnik

- 2. febr.: Svečnica, Darovanje Gospodovo. Nezap. praznik.
- 6. febr.: Peta nedelja po Razglasenju.
- 11. febr.: Prikazovanje Brezmadežne v Lurdu.
- 13. febr.: Prva predpostna nedelja. Začetek velikonočne dobe.
- 20. in 27. febr.: Druga in tretja predpostna nedelja.
- Sv. maše se bodo brale: 30. jan. na Avellanedi z žalnic za † Pucko. — Istega dne pri sv. Rozi ob 12 za † Viktorijo K. por. Podgornik. — 20. febr. pri sv. Rozi za Lucijo Kranjec, na Avellanedi pa za Ano Perme.

ROJAKOM V ROSARIJU, SANTA FE, PARANA IN CORDOBA!

Gospod Hladnik pride v te kraje obiskat slovenske naseljenke v dneh od 1. do 20. februarja.

V **Santa Fé in Parana** bo g. Hladnik prišel v dneh 2., 3. in 4. februarja.

V **Rosariju** bo sveta maša pri sestrah na Córdoba 1646 dne 6. februarja (nedelja) ob 9. uri. Tedaj bo tudi prilika za spoved, pred mašo in po maši.

V **Córdobi** bo sveta maša v soboto 12. februarja pri frančiškanih ob 8.30 uri. Tiste dni naprej bo obiskoval rojake v Córdobi in okolici. Naslednjo nedeljo bo sveta maša ob 9. uri, tudi pri frančiškanih. Preje in pozneje bo prilika za sv. spoved.

V Buenos Aires se g. Hladnik vrne 19. febr. Na Avellanedi se bo ves ta čas vršila redna služba božja po običajnem redu.

"LA VIDA ESPIRITUAL"

PASCO 431, BUENOS AIRES, REP. ARGENTINA

"DUHOVNO ŽIVLJENJE"

Z DVOMESEČNO PRILOGO KATOLIŠKI MISIJNI

CORREO
ARGENTINO
SUC. 19

TARIFA REDUCIDA

Concesión 2560

Uprava: Victor Martínez 50, Buenos Aires, Argentina. Celoletna naročnina 10 pesov, s priloženo 18 pesov. Posamezna številka 1 peso.

VSEBINA 2. ŠTEVILKE

Druga številka prenovljenega "Duh. življenja" prinaša na prvem mestu pod naslovom "Kristusov namestnik je spregovoril" nekaj odstavkov iz zadnjega papeževega božičnega nagovora. V članku "Beseda o Cerkvi" nam prelat dr. Odar razlaga božji in človeški element te Kristusove ustanove. Dr. Hanželič začenja z vrsto vzgojnih člankov "Ti in tvoj otrok", namenjenih očetom in materam, "Kakor hrast vrh gore" pa mlademu rodu, o katerega idealizmu poje tudi Bogdan Budnik v pesnitvi "Zadnji ples". "Povojni socialni problemi", o katerih začenja razpravljati dr. Ahčin, pa vsakogar zanimajo. "Stoletnica dveh velikih protivnikov", Marxa in škofa Kettelerja, zasluži, da se je spomni "Duh. življ." "Ob tridesetletnici osvoboditve Slovenske krajine" pa Franc Glavač objavlja oris Kleklove osebnosti in odlomek iz njegovih spominov. Ta številka začenja z napovedanim objavljanjem Ušeničnikovega dela "El libro de la vida" in nadaljuje z romanom "Kar je Bog združil", katerega pisatelja nam predstavi dr. Tine Debeljak, ki nas na naslednjih straneh seznanja tudi s "Stolnico v Buenos Airesu". Dr. Savelli nam je popisal, kako so šli peveci "Na novo mašo" v Cordobo, Miklavž Trpotec objavlja črtico "Komisarjev sin", g. Hladnik pa kramlja, zakaj naj si "Marička kupi pajčolan". Pod zaglavjem "Iz življenja Cerkve" prinašamo drobne vesti iz verskega življenja katoličanov "Po širnem svetu", "Med izseljenci" in "V domovini". Kotiček "Za naše male" zaključuje to številko.

ESNEA

PERIODICO SEMANAL

Dedicado exclusivamente a la Industria Lechera, Granja y Ganadería — El más antiguo en su género en la América del Sud. — Fundado el 1º de Mayo de 1914. Aparece los días 3, 10, 17 y 24 de cada mes. — Precio de la suscripción m\$ n 11 anuales. — Redacción y Administración: MORENO 2718. T. E. 45-3503 Buenos Aires.

Krojaški mojster - JANKO ARNŠEK - Arroyo Toro, Tigre, Buenos Aires izdeluje moške in ženske obleke po evropskih in ameriških modelih. Na pismeno zahtevo pride na dom, ali na letališče; vsako nedeljo po maši pa na Victor Martínez 50

CASA "BOYU"

OLZABAL 2336 (pol kvadre od vogala Cabilda 2300)

Trgovina z urami, zlatino, srebrnino in nakitom. Slovensko podjetje z lepo in okusno izbiro. — Popravila ur in zlatnine vestna in točna. — Našim rojakom, slovenskim kupcem dajemo poseben popust. — Obiščite nas, da se prepričate! — Odprto vsak dan od 19 do 12.30 in od 15 do 20.

AMARO MONTE CUDINE AZAFRAN

CALIDAD Y RENDIMIENTO — MONTE CUDINE S. R. Ltda. — Capital 1,000,000 \$.
BELGRANO 2280

Juan Bogani

Sucesor de BOGANI HNOS. IMPORTADOR DE TEJIDOS
ALSINA 1923—1926 T. A. 47, Cuyo 6894

VSI SLOVENCJI BEREJO "DUH. ŽIVLJENJE"
OGLAŠUJTE V NAŠEM LISTU — OGLAS GORNJE OBLIKE 10 DO 30 PESOV